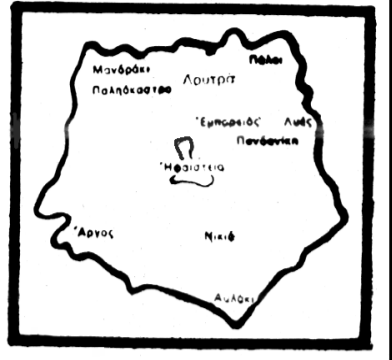

ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ

« Πολυβότης γάρ εις τῶν γιγάντων ὑπὸ τοῦ Διὸς βληθεὶς ἠνείχετο· Ποσειδῶν δὲ ἐπ' αὐτὸν ἀφείψι τὴν τρίαιναν τοῦ μὲν ἡμάρτε· γέγονε γὰρ νήσος τὸ βληθὲν Νίσυρος. »

« Νῆσος ἐπταστάδιος πῶς τὴν πείμετρον, ὑψηλὴ καὶ θεατροειδὴς συναπτομένη χῶμασι πρὸς τὴν ἠπειρον καὶ ποιούσα δίπολιν τρόπον τινὰ τὴν Κνίδον, κατ' αὐτὴν δὲ Νίσυρος πελαγία. (Στράβων) »

ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΙΣΥΡΙΩΝ «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»
ΕΠΑΪΝΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Γραφεία: 3ης Σεπτεμβρίου 25 (104 32 Αθήνα) ❖ Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2009 - Περ. Γ' ❖ Αρ. φύλλου 104

ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΚΙΑΣ

Λυο δρόμοι ανοίγονται μπροστά μας, όσον αφορά την εκμετάλλευση των γεωθερμικών πεδίων της Νισύρου. Ο ένας της... Αρετής και ο άλλος της... Κακίας. Ο ένας μάς υπόσχεται λαγούς με πετραχήλια, όλα τα καλά του Θεού. Σε επίγειο παράδεισο θα μετατραπεί η Νίσυρος. Θα χορτάσει από αναπτυξιακά έργα. Χρήμα πολύ θα πέσει στο ταμείο του Δήμου. Χέρια πολλά θα βρουν δουλειά. Η τουριστική κίνηση θα φτάσει στο Ζενίθ και το νησί θα γίνει παγκόσμια γνωστό. Ποιός μίλησε για δηλητηριώδη αέρια; Ουδέν τούτο ψευδέστερον. Ούτε νέφρη, ούτε καπνοί θα βγουν από τη γεώτρηση. Αμόλυπτο θα διατηρηθεί το περιβάλλον του νησιού, ανέγγιχτο θα παραμείνει το όλο τοπίο, σαν κόρη οφθαλμού θα προσεχθεί και θα προστατευθεί το ηφαιστείο. Γι' αυτό και προτρέπει καθένα, που αγαπά το νησί, να βροντοφωνάξει «ναι στη γεωθερμία».

Υπάρχει όμως και ο άλλος δρόμος. Μακριά, μας λέει, απ' αυτό το ανήμερο θεριό, που κρύβεται στα κατάβητα του νησιού. Φωτιά και λάβρα κρύβει στους κόλπους του, έτοιμο να τα ξαμολήσει, μόλις τολμήσουν και το αγγίξουν. Και τότε, αλίμονό μας. Μαύρα νέφη θα σκεπάσουν τον ουρανό του νησιού. Αέρια δύσοσμα και δηλητηριώδη θα βγουν στην ατμόσφαιρα και θα σπείρουν τριγύρω το θανατικό. Άνθρωποι, ζώα, δέντρα, κάθε ίχνος ζωής θα σβήσει στο νησί. Σιδηρικά, καπνοί, θόρυβοι, σκόνης θα μεταβάλουν σε Κρανίου τόπο το Ηφαιστείο, αυτό το ανεκτίμητο δώρο της φύσης. Και επειδή, όπως λένε, η φύση εκδικείται κι αυτό όταν πειραχτεί δεν θα μείνει με σταυρωμένα χέρια, όταν μάλιστα πρόκειται για θάρβαρα κακοποίηση. Οι σεισμοί κι οι καταποντισμοί και οι εκρήξεις, που κρύβει στη φαρέτρα του, ξέρουν καλά το δρόμο για να βγουν για άλλη μια φορά στην επιφάνεια, ίσως μάλιστα πιο καταστροφικοί, πιο ισοπεδωτικοί, αυτή τη φορά.

Δυο δρόμοι λοιπόν διαφορετικοί και αντικρούμενοι, που οδηγούν ο ένας στην ευόδωση και ο άλλος στη ματαιώση της προσπάθειας για εκμετάλλευση της Γεωθερμίας. Και στη μέση οι Νισυριοί, απληροφόρτοι στην πλειονότητά τους, σκεπτικοί, προβληματισμένοι και με έκδηλη την αγωνία για την τύχη του νησιού τους. Έχουν πάρει την απόφαση να σταθούν εμπόδιο σε κάθε περίπτωση, που θα κινδυνεύει να χάσει την πρεμία του, τη γραφικότητά του, τη φυσική του ομορφιά, τον πεντακάθαρο ουρανό του και πάνω απ' όλα, το πρωτόγνωρο και μαγευτικό ομορφιάς ηφαιστειακό τοπίο του.

Και τώρα, ποιά να πιστέψουμε; Πού να βρίσκεται άραγε το συμφέρον του νησιού; Κάποιος πρέπει να μας πει την αλήθεια. Κάποιος που να γνωρίζει τα πράγματα και να έχει το κουράγιο να γυρίσει την πλάτη στην... άλλη πλευρά. Και να μας πει την αλήθεια και μόνο την αλήθεια!...

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

ΔΕΝ ΠΑΕΙ ΑΛΛΟ!

Δυο από τους πιο προβληματικούς τομείς της Νισύρου είναι αυτός της ελεύθερης βοσκής των αδέσποτων ζώων και η ανεξέλεγκτη κυκλοφορία των τροχοφόρων. Ολοσχερής η καταστροφή της Νισυρικής φύσης, στην πρώτη περίπτωση. Εφιάλτης, σε νύκτους και ξένους, η δεύτερη. Κι οι γκρίνιας συνεχίζονται, όμως χωρίς αποτέλεσμα. Ελπιδόφορο μήνυμα για την πρώτη περίπτωση, η πρόσληψη των Αγοροφύλακων. Στο ίδιο μήκος και η τοποθέτηση του πρώτου οργάνου της Δημοτικής Αυτονομίας, στις οποίες τις αρμοδιότητες είναι λέει και ο έλεγχος της κυκλοφορίας για την οποία τα αρμόδια αστυνομικά όργανα μέχρι τώρα «αγρόν αγοράζουν». Στην πρώτη περίπτωση, ζητούμενο τώρα πια είναι να σταματήσει η παραπέρα καταστροφή, αφού η κατάσταση είναι μη αναστρέψιμη. Στη δεύτερη, να ισχύσουν τα προβλεπόμενα από τη Νομοθεσία. Και στη μια και στην άλλη περίπτωση υπάρχουν περιθώρια θεραπείας. Εκείνο, που λείπει

είναι η συνειδηση από τη μια μεριά και η συναίσθηση της ευθύνης από την άλλη. Ως τότε όμως; Δεν πάει άλλο!

ΧΟΡΤΑΣΕ Η ΓΗ ΝΕΡΟ

Πολλές οι βροχές, που έπεσαν εφέτος στη Νίσυρο. Χόρτασε νεράκι η Νισυρική γη. Τα δέντρα πλύθηκαν και ποτίστηκαν, η φύση αναζωογονήθηκε και το τοπίο του νησιού άρχισε να παρουσιάζει τη γνώριμη, την καταπράσινη και μοσομοιρισμένη εικόνα του.

Χάρμα οφθαλμών οι πλαγιές με την πλούσια βλάστηση. Ευλογία Θεού στα έστω και λιγοστά σπατά. Κι όσοι έχουν στραφεί στις καλλιέργειες, τριβουν τα χέρια, αφού η παραγωγή προμνύεται πλούσια. «Χαρά σ' εκείνον το γεωργό, που 'χει πολλά σπαρμένα», όπως έλεγαν κι οι παλιοί μας. Γέμισαν κι οι στέρνες για τη λάτρα των σπιτιών. Γέμισαν με νερό γάργαρα, άφθονο και δωρεάν. Λες κι είδε ο Θεός την αδικία κι έδρασε ανταγωνιστικά στο πανάκριβο νερό της αφαλάτωσης.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Συμπatriώτες και συμπatriώτισσες της Αθήνας και του Πειραιά, Από την Τρίτη 17 Μαρτίου και για μια εβδομάδα, θα προβάλλεται στον κινηματογράφο ΕΛΛΗ της οδού Ακαδημίας η ταινία της Ελένης Αλεξανδράκη «Ο Αρσιβαρίας και ο Άγγελος», που έχει τραβηχτεί στη Νίσυρο. Αν θέλετε να χορτάσετε Νίσυρο, να δείτε τοπία γνώριμα, να γνωρίσετε το ταλέντο συμπatriωτών μας, που παίρνουν μέρος στην ταινία, αλλά και να απολαύσετε την υπόθεση του έργου, μη παραλείψετε να την παρακολουθήσετε. Η παρουσία σας θα είναι και τιμή για την Ελένη Αλεξανδράκη, που τόσο πολύ φροντίζει για την προβολή της Νισύρου, μέσα από τις ταινίες της. Αξίζει όλοι και όλες σας να δείτε την ταινία.

Η ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΥΠΟ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ

Συζήτηση μεταξύ ΔΕΗ - «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ»
Πρόταση για εγκατάσταση στα γύρω ξερονήσια

Στην επικαιρότητα βρέθηκε και πάλι το θέμα της εκμετάλλευσης των γεωθερμικών πεδίων του ηφαιστείου της Νισύρου καθώς η εταιρεία «ΔΕΗ - Ανανεώσιμες Α.Ε.» ξεκίνησε τελευταία μια ακόμα προσπάθεια, με επιδίωξη να κλείσει οριστικά το χρονίζον αυτό θέμα. Η νέα αυτή προσπάθεια προκάλεσε και πάλι τις αντιδράσεις των κατοίκων της Νισύρου, όπως προκύπτει από ανακοινώσεις του Πολιτιστικού Συλλόγου και της «Κίνησης ενάντια στη Γεωθερμία» που δημοσιεύθηκαν στον τοπικό και τον αθηναϊκό Τύπο.

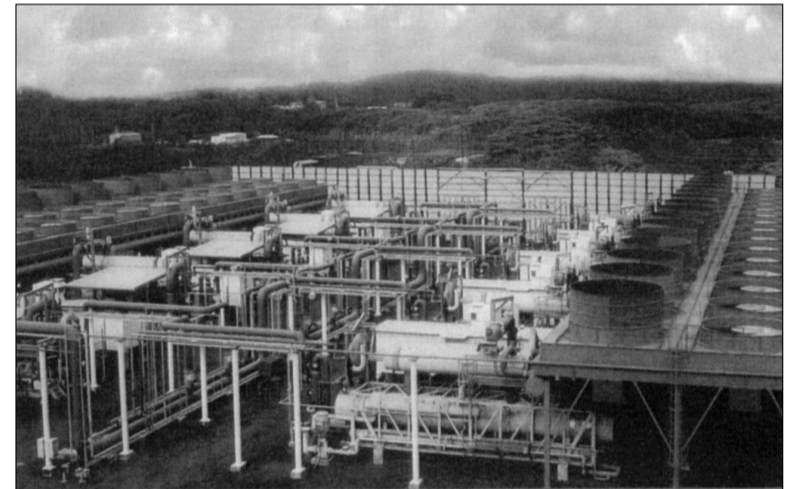
Στο μεταξύ, αξίζει να σημειωθεί ότι, ειδικοί επιστήμονες με γνώση και έγκυρη γνώμη περί την Γεωθερμία διατυπώνουν τελευταία την άποψη - άποψη, γιατί η ΔΕΗ να επιμένει να στήσει τις εγκαταστάσεις της στη Νίσυρο και να δημιουργεί τις αντιδράσεις του κόσμου, αφού μπορεί να στρέψει το ενδιαφέρον της στα τριγύρω ξερονήσια (Γυαλί, Πυργούσα κ.λπ.), που και αυτά λόγω ηφαιστειογενούς προέλευσης, περικλείουν γεωθερμικά πεδία στα σπλάχνα τους. Και το ερώτημα που γεννάται είναι, μήπως αυτή η ιδέα θα μπορούσε να δώσει τη λύση;

Στα πλαίσια της νέας προσπάθειας «ΔΕΗ - Ανανεώσιμες Α.Ε.» και με δική της πρωτοβουλία, τα διευθυντικά στελέχη της συναντήθηκαν με αντιπροσωπεία του Διοικ. Συμβουλίου του «Γνωμαγόρα» στο γραφείο του Συλλόγου, με την παρουσία και της ευρισκομένης στην Αθήνα, Αντιδήμαρχου τότε Νισύρου, Ειρήνης Καραούτσου.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, από πλευράς «Γνωμαγόρα» υποστηρίχθηκαν οι γνωστές πάγιες αντιρρήσεις των Νισυριών και επισημάνθηκαν οι κίνδυνοι που συνεπάγεται η εκμετάλλευση της Γεωθερμίας, λόγω της εκπομπής δηλητηριωδών ρύπων, επικίνδυνων για την υγεία των κατοίκων και τη μόλυνση του περιβάλλοντος, ενώ ιδιαίτερη αναφορά έγινε στις αρ-

νητικές επιπτώσεις, που αναμένεται να επηρεάσουν την προσπάθεια για την τουριστική ανάπτυξη του νησιού.

Από πλευράς τους οι εκπρόσωποι της Α.Ε. επικαλούμενοι τη διεθνή εμπειρία καθώς και επιστημονικά δεδομένα, απέρριψαν κάθε ενδεχόμενη ρύπανση του περιβάλλοντος, απέκλεισαν οποιοσδήποτε επιπτώσεις εις βάρος της τουριστικής ανάπτυξης της Νισύρου, χαρακτήρισαν αβάσιμα όσα αρνητικά σχόλια έχουν διατυπωθεί και διαβεβαίωσαν ότι η υπάρχουσα υποδομή, τόσο σε επιστημονικό προσωπικό όσο και σε μέσα προηγμένης τεχνολογίας, εξασφαλίζει τη λειτουργία των εγκαταστάσεων με συνθήκες απόλυτα εγγυημένης ασφάλειας.

Εγκατάσταση Γεωθερμίας παραγωγής 30 MW στη Χαβάη.

Οι εκπρόσωποι επέμειναν ιδιαίτερα στο ότι:

➔ Ο χώρος του Ηφαιστείου θα παραμείνει έξω και μακριά από κάθε δραστηριότητα. Τόσο οι γεωτρήσεις όσο και το εργοστάσιο προβλέπεται να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν στην παραλία της περιοχής της Αγίας Ειρήνης στο Άργος, μακριά από τους οικισμούς, ώστε ούτε και ο ελαφρύς θόρυβος να ενοχλεί.

➔ Οι γεωθερμικές μονάδες δεν εκπέμπουν ούτε ραδιενέργεια, ούτε άλλο τύπο ακτινοβολία, επιβλαβή για τον άνθρωπο ή για άλλα έμβια όντα. Το μόνο που αναδύεται είναι η μυρωδιά του υδροθείου, όμως με τα μέσα που παρέχει σήμερα η τεχνολογία εξασφαλίζεται η κατακράτησή του, σε ποσοτό που να εκμηδενίζεται κάθε πιθανή επιβλαβή επιβάρυνση.

➔ Από τη μέχρι τώρα εμπειρία, αλλά και από τη διεθνή βιβλιογραφία δεν προκύπτει ότι η εκμετάλλευση της Γεωθερμίας εγκυμονεί κίνδυνο ηφαιστειακών εκρήξεων. Ειδικά για τη Νίσυρο η εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου δεν είναι δυνατό να επιφέρει φυσικοχημικές ανισορροπίες, που να μπορούσαν να προκαλέσουν ηφαιστειακή επαναστασιακή ποίηση.

➔ Είναι λάθος η άποψη ότι η εκμετάλλευση της Γεωθερμίας θα επιδράσει αποτρεπτικά στην προσέλκυση τουριστών στη Νίσυρο. Αντίθετα έχει παρατηρηθεί ότι, περιοχές όπου λειτουργούν αντίστοιχες μονάδες, όπως το Blue Lagoon της Ισλανδίας, οι Αζόρες, η Χαβάη κ.λπ., έχουν αναδειχθεί σε δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς.

➔ Λάθος είναι και η πληροφορία, αλλά και από τη διεθνή βιβλιογραφία που γεωθερμικού πεδίου της Νισύρου, αφού από το μίγμα που ανέρχεται στην επιφάνεια αφαιρείται μόνο η θερμότητα και το υπόλοιπο επανεισάγεται στη γη, μέσω ειδικής γεώτρησης και ανακυκλώνεται επ' άπειρον.

Μετά το πέρας της ενημερωτικής συζήτησης, ακολούθησε προβολή ειδικών από εγκαταστάσεις Γεωθερμίας, που λειτουργούν σε διάφορες περιοχές του κόσμου και όπως εξήγησαν ο παριστάμενος Αμερικανός Μηχανικός David Citrin, Αντιπρόεδρος της κατασκευαστικής εταιρείας ORMAT, κατά τη λειτουργία τους κανένα πρόβλημα δεν έχει προκύψει, ακόμα και σε πόλεις που απέχουν μόλις λίγα χιλιόμετρα από τις εγκαταστάσεις.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι η διεξαχθείσα συζήτηση, παρά τη διαφορά απόψεων, ήταν όντως ενδιαφέρουσα. Όμως διατυπώθηκαν κάποιες θέσεις νεοφανείς και διαφοροποιημένες από ανάλογες απόψεις άλλων ειδικών περί τη Γεωθερμία, περίπτωση που οδήγησε στην ανάγκη για μια σωστή και ειλικρινή ενημέρωση του κόσμου. Και προς αυτή την κατεύθυνση αποβλέπει η από 23 Ιαν. 2009 επιστολή, που απέστειλε το Διοικ. Συμβούλιο του «Γνωμαγόρα» προς το Δήμο Νισύρου.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

ΑΣΙΟΣ

Νέος Μητροπολίτης Κόου - Νισύρου εξελέγη ο Αρχιεπίσκοπος Ναθαναήλ Διακοπαναγιώτης, μέχρι τώρα Πρωτοσύγκελλος της Μητροπόλεως Καρπάθου και Κόου. Ο νέος Μητροπολίτης κατέγεται από την Αντιμάχεια της Κω και είναι μέλος οικογένειας κληρικών με πατέρα και δύο αδελφούς ιερείς.

Η εκλογή του έγινε δεκτή με συναισθήματα ενθουσιασμού και ικανοποίησης, γιατί πρόκειται για κληρικό με πλούσια ηθικά και πνευματικά χαρίσματα και αφοσιωμένον προς την ιερή αποστολή που του ανέθεσε ο Θεός.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ο Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου του Συλλόγου «Ο ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ» καλεί τα μέλη του Συλλόγου σε τακτική Γεν. Συνέλευση στη «Γιαννίδειο Νισυριακή Εστία» την Κυριακή 5 Απριλίου και ώρα 11.30 για διεξαγωγή αρχαιρεσιών προς ανάδειξη νέου Διοικ. Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

- Λογοδοσία απερχόμενου Διοικ. Συμβουλίου.
- Οικονομικός απολογισμός.
- Έγκριση πεπραγμένων.
- Ψηφοφορία.

ΓΙΑ ΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΣΤΗΝ ΙΩΑΝΝΑ ΠΕΡΟΥΛΗ-ΟΡΣΑΡΗ

Από το Γιάννη Χαρτοφύλη

Κατάμαυρα σύννεφα σκέπασαν και πάλι τον ουρανό του νησιού μας καθώς οι καμπάνες διαλαλούσαν, με τον πιο θλιβερό ήχο τους, την τραγική είδηση. Η Ιωάννα του Ψαρρού δεν υπάρχει πια στη ζωή. Αυτή η νέα, η ολοζώντανη και δυναμική γυναίκα, που με κέφι πάντα απολάμβανε τις χαρές της ζωής, αυτή η στοργική μάνα και υποδειγματική σύζυγος, που αγωνιζόταν στο πλευρό του Γιώργου της για να κατακτήσουν μαζί τη ζωή, τώρα έφυγε για πάντα, νικημένη από την επάρατη ασθένεια.

Βαρύ το πένθος, αβάσταχτος ο πόνος και αγίατρευτη η πληγή που άνοιξε στην οικογένειά της το αποτρόπαιο χέρι του χάρου. «Θρήνος και κλαυθμός και οδυρμός πολύς... Η γη εσεισθή και αι πέτραι εσχίσθησαν...» μπροστά στο δράμα που ζει η τραγική μάνα της η Πόπη, πίνοντας ένα ακόμη πιο πικρό ποτήρι της μοίρας, που της επιφύλαξε μετά το θάνατο του συζύγου της, να θάβει τώρα και το παιδί της.

Σκληρό αγώνα έδινε επί χρόνια η αιμάνηστη Ιωάννα. Πάλευε με δύναμη και με την πίστη πως θα μπορέσει να διαμώσει το Θερίο που είχε φωλιάσει μέσα της. Όμως αυτό, για μια ακόμη φορά, αποδείχτηκε ανίκανο. Κι έφυγε τόσο νέα, έφυγε σε εποχή που η ζωή ανοιγόταν μπροστά της γεμάτη ελπίδες και όνειρα, γεμάτη χαρές και προσδοκίες. Με θλίψη και οδυνηρή δέχτηκαν τη θλιβερή είδηση όλοι οι συγγενείς, οι φίλοι, οι συμπατριώτες, γιατί η Ιωάννα είχε το χάρισμα να κερδίζει τις συντροφίες της με τον εύθυμο και πάντα χαρούμενο χαρακτήρα της, με την απλότητά της, με τον αυθορμητισμό της. Τον ίδιο πόνο, την ίδια πίκρα ένιωσαν και οι συμπατριώτες της της παροικίας της Αθήνας, της οποίας η αιμάνηστη Ιωάννα ήταν μέλος ενεργό και δραστήριο και απολάμβανε την αγάπη όλων μας.

Στις τραγικές τούτες ώρες είναι μάταιος ο κόπος για όποιον ψάχνει να βρει λόγια παρηγοριάς. Γιατί, ποιά λόγια παρηγοριάς θα μπορούσαν να απαλύνουν τον πόνο και να πουλώσουν την πληγή που άνοιξε το χτύπημα του θανάτου στο Γιώργο τον Περούλη, χωρίζοντάς τον για πάντα από την αγαπημένη του Ιωάννα; Μαζί της πάλευε κι ο ίδιος τόσα χρόνια, βοηθώντας την να βγει νικήτρια από ένα άνοιγμα αγώνα που εκείνη έδινε. Και νύ, αντί για νίκη βλέπει όλα γύρω του να πέφτουν ερείπια και να χάνονται, καθώς η Ιωάννα του, νικημένη, πήρε το δρόμο για την άλλη ζωή. Γι' αυτό κι εγώ, αγαπητή μου Ιωάννα, απευθύνοντάς σου τον ύστατο χαιρετισμό εκ μέρους της Νιουοριανής παροικίας της Αθήνας και του Συλλόγου μας «Γνωμαγόρα», υποκλινόμαι με σεβασμό στη μνήμη σου και υψώνοντας το βλέμμα προς τον ουρανό εύχομαι να είναι ελαφρό το χόμα της Νιουοριανής γης που σε σκέπασε και ανθοσπαρτος ο δρόμος που θα σε οδηγήσει στον Παράδεισο. Και ο Θεός που σε κάλεσε κοντά του να χαρίσει κουράγιο και παρηγοριά στην οικογένειά σου και σ' όλους όσους ο θάνατός σου πίκρανε.

Αιώνια σου η μνήμη.

Από τη Δέσποινα Λυβίτση

Πονώ, σπαράζω και πενθώ μπρος το άψυχο σου σώμα
αηδονόλαλη θεά ποιος σου 'κλεισε το στόμα;
Γιατί έκλεισαν τα μάτια σου, τ' αυτιά σου δεν ακούνε
τον θρήνο και τον οδυρμό αυτών που σ' αγαπούνε;
Δεν το πιστεύω! Ψέματα! Γλυκειά μου Ιωάννα,
ότι για σένα χτύπησε η νεκρική καμπάνα.
Τα δάκρυά μας τα καυτά λήμνη δροσιάς να γίνουν
του Παραδείσου τα πουλιά να 'ρχονται και να πίνουν.
Γλυκόλαλα μες στην Εδέμ να κελαιδούν μαζί σου
και ν' ακουστεί στον ουρανό μελωδικά η φωνή σου
Τραγουδά, γέλα, χόρευε στην παραδείσια πόλη
όπως εδώ έτσι και και ν' αγαπήσουν όλοι.
Στείλε μου ένα μήνυμα πως θα γυρίσεις πίσω
για θά 'μαι απαρηγόρητη ώσπου σε συναντήσω.
Τι καρτερία, τι λεβεντιά!! μέω' στον βαρύ σου πόνο
τόση αξιοπρέπεια σε σένα είδα μόνο.
Χίλια βραβεία η στάση σου, χίλια άριστα σου δίνω
χίλιες κατάρτες και φωτιά εις το φονιά καρκίνο.
Θερίο και τέρρας παγερό, γιατί την Ιωάννα,
τη λατρεμένη σύζυγο, την άψογη την μάνα;
Γιατί την φιλενάδα μου την πολυαγαπημένη
και στο θρανίο πλάι μου η θέση άδεια μένει;
Μα στην καρδιά στη μνήμη μου η συμμαθήτριά μου
είν' ολοζώντανη, γέλα και κάθεται κοντά μου.
Τη νιώθω. Τώρα που γι' αυτήν με τόσο πόνο γράφω
νά 'ναι κοντά μου υγιής κι όχι σε κρύο τάφο.

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΤΡΙΚΗ

Από το Χριστοφή Κορωναίο

Αγαπητέ μου Βασίλη,

Είναι συγκλονιστική για μένα αυτή η στιγμή που σου γράφω, συγκλονιστική γιατί σου μιλώ έχοντας μπροστά μου τη μορφή σου, τη μορφή τη γεμάτη καλοσύνη, θάρρος, αποφασιστικότητα και δύναμη. Αυτή τη μορφή γνώρισα εγώ. Η τελευταία φορά που μιλήσαμε στο τηλέφωνο, μέσα στο Νοέμβριο, μου είπες ότι δεν βλέπεις πια, αλλά είμαι εμπρός σου. Κι εγώ σε βλέπω τώρα, με τον ίδιο τρόπο, δεν είσαι εδώ αλλά είσαι εμπρός μου, είναι συγκλονιστικό. Είμαι σίγουρος ότι το απογεύματα του Αυγούστου που θα ρεμβάζω στην Χαρουπιά, θα έρχεται κέρα από τα Μπούκχα και θα μου ψιθυρίζεις στο αυτί για το τι θα πρέπει να κάνουμε στη Νίσυρο, στο Σταυρό, στο Γνωμαγόρα. Η μορφή σου, η ζωή σου, η γνώση σου, χαμένη στα βάθη των νιούρικων αιώνων, στα βάθη της ιστορίας αυτού του τόπου που σε γέννησε μέσα από τα ζεστά ηφαιστειακά χώματα, θα παραμείνει ολοζώντανη στους επόμενους αιώνες. Η Νιούρική φύση, μέσα στα βογγητά της, σε αγκαλιάζει τώρα αιώνια. Αυτή τη Νιούρική φύση που κουβαλούσες μέσα σου, σε κουβαλά τώρα σε όλα τα πέρατα της γης, όπου υπάρχουν Νιούριοι που σε γνώρισαν.

Αγαπητέ ασυμβίβαστε, αγωνιστή Βασίλη, Νιούριε, άνθρωπε της παράδοσής μας, άνθρωπε με το βλέμμα στο μέλλον αλλά καλά ριζωμένο στη Νιούρική παράδοση, θα μου λείψεις, θα μου λείψεις, σε όλους τους Νιούριους της παράδοσης. Άνθρωπος αμέριτος υπήρξες, που ξεχώριζες για το ήθος, την εντιμότητα και εργατικότητα σου, σταθερός κι αμετακίνητος στις αρχές και τα πιστεύατά σου. Η πορεία σου, μιας ολόκληρης ζωής, ήταν δύσκολη αφού έπρεπε να μεταναστεύσεις για να ζήσεις αξιοπρεπώς την οικογένειά σου, και οδυνηρή αφού νωρίς έχασες τη σύντροφο της ζωής σου. Στην Αμερική ποτέ δεν εγκατέλειψες την πατρίδα, αφού μέσα από τις τάξεις του αγαπημένου σου «Γνωμαγόρα» της Νιούρου στην Αμερική, έδινες το «παρών» σε όλες τις ανάγκες της πατρίδας. Σε γνώρισα πολύ καλά όταν ξεκινήσαμε να αναστήσουμε τον Γνωμαγόρα το 1991 και να γίνει ο Σταυρός του Άργου στο αρχηγείο της παράδοσης. Όλα αυτά έγιναν πραγματικότητα, ο Γνωμαγόρας έφθασε στον κολοφώνα της δόξας του και τον Σταυρό με τον Κουλιανό τον κάνατε όντως αρχηγείο. Και καμάρωνες γεμάτος υπερηφάνεια.

Αγαπητέ Βασίλη. Παρόλο που είναι γνωστό, πως η ζωή είναι ένας διαρκής αγώνας με τη βεβαιότητα της τελικής ήττας, εφόσον υπάρχει ο θάνατος, εσύ δεν κινήθηκες, γιατί η συμβολή σου στη διατήρηση των παραδόσεών μας σε έχει κάνει αθάνατο, θα ζεις μέσα στις καρδιές μας και το νου όλων των ανθρώπων που σε γνώρισαν και αυτών που συνεχώς θα γνωρίζουν τα έργα σου.

Αγαπητέ μου Βασίλη, θα σταματήσω εδώ την επιστολή για να μην θεωρηθεί νεκρολογία. Οι νεκρολογίες είναι συνήθως μνημικές και αποπροσανατολισμένες, για το λόγο αυτό προτίμησα να σε αποχαιρετήσω, προς το παρόν, με αυτή μου την επιστολή, επειδή γνωρίζω ότι όταν την διαβάσεις η αγέρωχη μορφή σου με το πούρο στο στόμα θα είναι γεμάτη αγαλλίαση. Θα σε θυμάμαι για πάντα.

Από το Μάνο Σακελλαρίδη

Κτυπούν καμπάνες θλιβερά
για το σπέρν' τ' αντίο
στον πλάτανο που έγειρε
αφ' το πολύ φορτίο.
«Τα έργα σου αμέτρητα,
η αγάπη σου ποτάμι»
Καθολική και Θεολόγ
Αγκαληστές και Σταυρός
δρόμοι, πλατείες, μονοπάτια,
μόρφηναν αφ' τα χέρια σου
ελαφραν και φωτιστήκαν
αφ' τα δικά σου μάτια.
Αγκαλάδι απαρηγόρητο
μην περιμένεις άδεια,
τον άρχοντά σου πίσω
δεν είναι βολετό. Δεν θά 'ρθει.
Τί σε ταξίδι μακρινό
που γυρισμό δεν έχει
έφυγε! Και στη Νίσυρο
ποτέ δεν θα ξανάρθει.
Και αν το λάδι σάθηκε

κι έσβησε το καντήλι
τα έργα σου θα στέκονται
να συντηρούν τη μνήμη
ενός καλού κι ακούραστου
στης Νίσυρος το χρέος.
ΠΑΤΡΙΚΗ, κόμιον ήρχος
δεν θα 'σαι ο τελευταίος.
Εγκληστές και μοναστήρια
μίσησε ο μίστορής σας
που χρόνια τώρα πότιζε
με τον καντό του ιδρώτα
τους θλόους σας και τις αυλές
και φάτιζε τα ξεκλήσια μας
με τα δικά του φάτα.
Αλύγιστος κι ακάματος
ως τη στενή σου άρα
με το μυστήρι σου πάσχισες
τον τόπο να ομορφύνει.
ΠΑΤΡΙΚΗ καλοταξίδος
και νάν' το χόμα σου ελαφρό
κι ΑΙΩΝΙΑ σου η μνήμη.

ΣΤΟ ΝΙΚΟ ΠΑΡΙΑΝΟ

Απο το Νικήτα Μαστρογιάννη

ΠΡΟΟΙΜΙΑΚΟ:

Δε λιώσαν στα βουνά τα χιόνια
και δεν κελάρυσε στο ρυάκι το νερό!
Δε σου αυλάκωσε ο καιρός τα χρόνια
και πέρασες του Αχέροντα ποτάμι το νερό!

Αξέχαστε Νίκο

Ξεδιπλώσε η μοίρα τα φτερά,
ελευθερη στα αθέρια να πετάξει.
Αστραψε το λαμπρό τ' άστρο του Εσπερίτη,
για να τη μέρα φέρε με γαλήνη.
Πρόβαλε απ' την Ανατολή τ' άγιο το φως
και το σκοτάδι κρύφτηκε, δειλά, το ζοφερό!
τιτίβισαν πουλιά στον ουρανό
και τις φτερούγες ξεδιπλώσαν ως τ' αστέρια!
Οι πάγοι τα σκεπάσαν τα βουνά,
σαν πάπλωμα τη γη για να ζεσταίνουν.
Δειλά-δειλά τινάχτηκαν στους κλώνους τα μπουμπούκια
κι ανοίξαν τα ματάκια τους τον κόσμο ν' αντικρύσουν,
Έβρεξε χόμα και νερό στη διπλανή την πόρτα
και γρύλισαν παράθυρα, ο ήλιος για να μπει.
Ομπρέλες στη βροχή και τρέχαν τα ποδάρια
κι έσφρυζε στο νερό η ατέλειωτη ζωή.
Αγγελοι στον Παράδεισο τις πύλες του ανοίξαν
και πίσω σου τις έκλεισαν, μαζί τους για να ζεις!

Μα είχε γραφτεί η σελίδα σου στη δύση να χαθείς!
Στα βάθη του ορίζοντα πήγες να κοιμηθείς!
Ψεύτικα της μοίρας τα φτερά
κι ας πέταξε στα αθέρια.

Τι κι αν τ' αστέρια άστραψαν
κι αν ήρθε η αυγή, τη μέρα να μοιράσει!
Τι κι αν ο ήλιος είχε βγει
και το ψυχρό σκοτάδι χάθη!
Τι κι αν τιτίβισαν πουλιά
κι απλώσαν τις φτερούγες τους ψηλά!
Οι παγετώνες πάγωσαν στον κόσμο τις ψυχές
και μαραθθήκαν στα κλωνιά
τα τρυφερά, μυρβίνοια μπουμπούκια,
που μόλις είχαν ξεμυτίσει στη ζωή!
Τι κι αν ανοίξαν οι ουρανοί
βροχή τους καταρράχτες τους στη γη,
Το φως σκοτάδι γίνηκε σ' άραχλο οπτικό
και δεν μπορείς με τη ματιά, τη σκοτεινιά να διώξεις.
Κυκλάμινο, που το πρωί τα μάτια σου ανοίξαν
και ώσπου η βραδιά να 'ρθει και πάλι ξανακλείσαν!

Απρόσμενο το τέλος σου και στην φυχή μας πίκρα!
Η καλοσύνη σου δαυλός στη βράδια τη δική μας.
Κι ούτε θα ξαναδείς καινού να βγαίνει απ' το τζάκι.
Τη λήθη να τη θάψουμε, μην έρθει και σε πάρει
ποτέ σου δε θα άφηνες ότ' είγες αγαπήσει,
γυναίκα και εγγόνια σου, παιδιά και συγγενείς σου:
Φίλος των φίλων σου ήσουν
κι αγνή τους πρόσφερες αγάπη.
Αγάπη χωρίς χ ρ ε ω σ η
μα... χρέωση με α γ ά π η !

ΠΕΘΑΝΕ Η ΡΕΝΑ ΤΣΑΓΓΑΡΙΝΟΥ

Σε ηλικία 88 ετών πέθανε στο Πέραμα, όπου ζούσε μόλις τα τελευταία χρόνια, η καθηγήτρια Μαθηματικών Ρένα Τσαγγαρινού, από τις πρώτες καθηγήτριες που διορίστηκαν μεταπολεμικά στο Γυμνάσιο Νιούρου.

Γεννημένη στη Σύμη το 1920, μετώκησε, από τα πρώτα παιδικά της χρόνια, στον Πειραιά με την οικογένειά της. Μετά τις γυμνασιακές της σπουδές ενεγράφη και φοίτησε στη Μαθηματική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και εκεί τη βρήκε ο πόλεμος, αναγκάζοντάς την να διακόψει τις σπουδές της.

Μετά τον πόλεμο κι αφού περάσως τις σπουδές της, διορίστηκε το 1948 καθηγήτρια στο Γυμνάσιο Νιούρου, όπου διακρίθηκε ως άτομο για τη σεμνότητα, τη σοβαρότητα και την αξιοπρέπεια της. Κι ως καθηγήτρια για την ευσυνειδησία της, τη συνέπεια της, για τη φιλική πάντα διάθεση και αγάπη προς τους μαθητές της και για το ενδιαφέρον της για την κατάρτισή τους. Γι' αυτό και άφησε τις πιο καλές αναμνήσεις σ' όσους είχαν με την τύχη να είμαστε μαθητές της.

Στη Νίσυρο υπηρέτησε ως το 1953, στη συνέχεια μετατέθηκε στον Αρχαγγελο της Ρόδου, ύστερα στη Λέρο και από εκεί, μετά από αλληπαλλήλες μεταθέσεις, κατέληξε στο Α' Γυμνάσιο του Πειραιά απ' όπου συνταξιοδοτήθηκε.

Είχα τη χαρά να τη συναντήσω δυο-τρεις φορές τα τελευταία χρόνια και με πολύ ενδιαφέρον ζητούσε να μάθει για καθένα από τους παλιούς μαθητές της στη Νίσυρο, αλλά και για πρόσωπα και καταστάσεις του νησιού, δηλώνοντας ότι αισθάνεται δεμένη μαζί του, αφού από εκεί άρχισε τη σταδιοδρομία της.

Η Ρένα Τσαγγαρινού αγάπησε και αγαπήθηκε από τους μαθητές της της Νιούρου, οι οποίοι σήμερα είναι βέβαιο πως θα υποκλιθούν με σεβασμό στη μνήμη της και θα προσευχηθούν για την ανάπαυση της ψυχής της.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

Γιάννης Χαρτοφύλης
παλιός μαθητής της

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Δωδεκανησιακή Μέλισσα εκφράζει τις πιο θερμές της ευχαριστίες στην Εταιρεία Νιουοριικών Μελετών και ειδικότερα στον Πρόεδρό της κ. Κων/νο Χαρτοφύλη, για την πρωτοβουλία τους να μας προτείνουν για βράβευση στην Ακαδημία Αθηνών για την πλούσια κοινωνική προσφορά μας.

Επίσης και τον καθηγητή της Νομικής κ. Αντάσση Αντώνιο, ο οποίος μεσοάβησε για την αποδοχή του αιτήματος της Εταιρείας Νιουοριικών Μελετών.

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Στην οικογένεια του συμπεθέρου μας Φίλιππου Πλαγκέτη, στη Ν. Υόρκη, εκφράζομε τα θερμά συλλυπητήρια μας για το θάνατο της αγαπητής μας συζύγου και μητέρας τους Μαρίας.

Οικογένεια ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Αθήνα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

• Ο Σταμάτης Σουρασιός και η Κατερίνα Κ. Σαρρή (εγγονή του παπα-Γιώργη και κόρη του Κώστα Σαρρή) στην Κω.
• Ο Νίκος Εμμ. Σταυριανός και η Ελένη Παπουρδάνου-Κορδέλλα στη Ρόδο.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Η Ειρήνη Καρδόρα-Κιτρίνα, κόρη του Τάσου και της Άνας το γένος Νικητιάδη (από την Κω) γέννησε στο Μαυροπύργο ΙΑΣΩ ένα χαριτωμένο αγοράκι. Να τους ζησει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

– Ο Νίκος Κ. Παρθεναίδης, στην Κω.
– Ο Βασίλης Ι. Πατρικής, στη Ν. Υόρκη.
– Η Μαρία Χριστοφόρου, στη Νίσυρο.
– Η Χαριτωμένη Ν. Σακέλλη-Λεντή, στον Καναδά.
– Η Ιωάννα Περούλη-Ορσάρη, στην Αθήνα και ετάφη στη Νίσυρο.
– Η Μαρία Πλαγκέτη, από τα Νικιά, στη Ν. Υόρκη.
– Ο Νίκος Παριανός (ο Πασάς) στην Αθήνα και ετάφη στη Νίσυρο.
– Η Καλλιόπη Σολούνια-Μπαπά, στην Αθήνα.
– Η Κοραλία Παπακόστα-Καρπαθίου, στην Αθήνα.
– Ο Γρηγόρης Αντ. Μαυρουδής, στη Ν. Υόρκη.
– Ο Νικηφόρος Ελευθεριάδης (σύζυγος της Ευδοξίας Κόκκινου από τα Νι-

κιά), στην Αθήνα.

– Ο Νίκος Κατινός, στη Σαλαμίνα.
– Η Χαρίκλεια Τσαγγάρη (το γένος Κων. Μιλά) στη Ρόδο.
– Ο Μάνος Κοκκινιάκης στη Ν. Υόρκη.
– Η Σοφία Ν. Διακοβασιλή στη Ν. Υόρκη.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

• Η Πολίνα Αποστ. Μαστρομμάλη, από τη Λευκωσία, τελείωσε με επιτυχία τις μεταπτυχιακές σπουδές της στην Αγγλία και έλαβε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Τμήμα Διακρατικών Ευρωπαϊκών Σπουδών του London School Of Economics, στο οποίο σπούδασε ως υπότροφος του ίδιου Πανεπιστημίου. Η Πολίνα είναι κόρη του Αποστόλου Μαστρομμάλη, από τα Νικιά, ο οποίος είναι μόνιμα εγκατεστημένος στη Λευκωσία. Θερμά συγχαρητήρια.

• Ο Παύλος Ι. Καμπανής τελείωσε με επιτυχία τις σπουδές του και πήρε πτυ-

χίο από το Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης. Θερμά συγχαρητήρια.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

• Την αγαπημένη μου ανειψία Πολίνα Μαστρομμάλη, στη Λευκωσία, που τελείωσε με επιτυχία τις μεταπτυχιακές σπουδές της στο Λονδίνο, συγχαίρω ειλικρινά και της εύχομαι καλή σταδιοδρομία και καλή τύχη στη ζωή της.

Με όλη μου την αγάπη, ο θεός της Γιάννης Μαστρομμάλης - Κως

• Στον αγαπημένο μου εγγονό Παύλο Ι. Καμπανή, που πήρε πτυχίο οικονομολόγου από το Πανεπιστήμιο της Κρήτης, εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια και εύχομαι η Παναγία η Σπηλιανή να τον προστατεύει στη ζωή του και να του χαρίσει μια καλή σταδιοδρομία.

Με όλη μου την αγάπη, η γιαγιά του Μαργιώ Καμπανή - Νιούρος

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Για ενίσχυση του κοινωνικού έργου του «Γνωμαγόρα» προσέφεραν:

- Ο Αντώνης Πληθίδης 150 ευρώ.
- Ο Κώστας Νικητιάδης 100 ευρώ, εις μνήμην του πατέρα του Κων/νου Νικητιάδη, Ναυάρχου του Π.Ν., με την ευκαιρία του εορτασμού της Ενσωμάτωσης της Δωδεκανήσου, στην οποία και ο ίδιος συνέβαλε με τους πρωϊκούς αγώνες του.
- Ο Ευαγόρας και η Μαρία Νικολάου 100 ευρώ εις μνήμην της Ιωάννας Περούλη.

«ΝΙΣΥΡΙΑΚΑ ΝΕΑ»

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

• Ιδιοκτησία - Έκδοση:
Συλλόγου Νιουοριών
«ΓΝΩΜΑΓΟΡΑΣ»

3ης Σεπτεμβρίου 25 ΤΚ 10432 Αθήνα
Τηλ.: 210/52.24.463

Διευθυντής - Συντάκτης

Υπεύθυνος έκδοσης:

ΓΙΑΝ. ΔΙΑΜ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΗΣ

Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου

Κανάρη 4 - 154 51 Ν. Ψυχικό

Τηλ. - Fax: 210/67.17.671

• Συνδρομές - Εμβάσματα:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Σπάρβριας 29 - 17123 Ν. Σμύρνη

Τηλ.: 210/9337899

• Αντιπρόσωποι

Ρόδου: Ν. Μανουδής

Κω: Λουκία Παληϊδού

Νιούρου: Μτχ. Βεζυρόγλου

Σίδνεϊ: Νικ. Γιαννάκης

• ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού Ένφ. 10

Εξωτερικού Ένφ. 25

• Τυπογραφείο:

ΝΙΚΗΤΑ Κ. ΚΑΡΑΛΗ

Γερακίων 7 - Αθήνα,

Τηλ.-Fax: 210/5233965

ΑΠΟ ΤΗ ΝΙΣΥΡΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Ν. ΥΟΡΚΗ ΝΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟ ΝΙΣΥΡΙΑΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ Ν. ΥΟΡΚΗΣ

Επανεξελέγησαν: Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Ταμίας

Νέο Διοικ. Συμβούλιο απέκτησε ο Νισυριακός Σύλλογος Ν. Υόρκης. Οι υποψήφιοι που συγκέντρωσαν τις προτιμήσεις των ψηφοφόρων και επικράτησαν κατά τις αρχαιρεσίες, συγκροτήθηκαν σε σώμα ως ακολούθως:

- Πρόεδρος: Γιώργος Ανδριώτης
- Αντιπρόεδρος: Γιάννης Κωνσταντινίδης
- Γεν. Γραμματέας: Κώστας Γ. Ζαχαριάδης
- Ειδ. Γραμματέας: Καλλιόπη Παπαγιαννάκη
- Ταμίας: Κώστας Ν. Σφακιανός
- Σύμβουλοι: Νίκος Παντ. Παπαμιχαήλ, Φώτης Παναγ. Παπαμιχαήλ, Νίκος Γ. Τριανταφύλλου, Ανθούλα Α. Κατσιματιδίη, Κων/νος Αιμ. Σκάρος και Ηλίας Σταυριανός

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα περισσότερα από τα νεοεκλεγμένα μέλη του νέου Δ. Συμβουλίου, και συγκεκριμένα οι 6 στους 11, είναι παιδιά αμερικανογεννημένα, όμως μεγαλωμένα με πατριωτική φλόγα στην καρδιά και πολλή αγάπη για τη Νίσυρο.

Το Διοικ. Συμβούλιο του αδελφού Συλλόγου «Γνωμαγόρα» συγχαίρει το νεοεκλεγέν Διοικ. Συμβούλιο, διαβεβαιώνει για την απόφασή του να συμβάλει στη διατήρηση και ενδυνάμωση των ήδη αγαθών σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των δύο Συλλόγων και εύχεται κάθε επιτυχία στην προσπάθειά τους.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΩΝ «ΕΙΣΟΔΙΩΝ»

Καθυστερημένα μάς ήρθε η πληροφορία και τη μεταδίδουμε με ευχαρίστηση ζώντας συγγνώμη για την παράλειψη. Ο Γιώργος και η Φροσύνη Λοΐζου, από τη Ν. Υόρκη, ακολουθώντας την παράδοση που από τα παλαιά τα χρόνια τηρείται στα πανηγύρια του νησιού, προσέφεραν όλο το χρηματικό ποσό που χρειάστηκε για να καλυφθούν τα έξοδα στο πανηγύρι των Εισοδίων της Θεοτόκου στα Νικιά, για το οποίο γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο.

Τους συγχαίρουμε ειλικρινά για την προσφορά τους και ευχόμεθα η Παναγία να είναι πάντα προστάτιδα και βοηθός στη ζωή τους.

Προς το Δημοτικό Συμβούλιο

Δήμου Νισύρου

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Ο λόγος που απευθύνομαι σ' εσάς με αυτή την επιστολή σχετίζεται με τα τελευταία γεγονότα που αφορούν την επαναφορά του θέματος της παραγωγής ηλεκτρισμού από το γεωθερμικό πεδίο της Νισύρου. Το θέμα έχει φέρει στην επικαιρότητα ο Δήμαρχος κ. Καρακωνσταντίνος με τις απρόσμενες δηλώσεις του στον τηλεοπτικό σταθμό ΕΤ3 και την εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ (1/12/2008). Μάλιστα ο κ. Δήμαρχος ανέφερε «ότι η ηλεκτροπαραγωγική μονάδα της Νισύρου θα παρέχει ρεύμα στα γύρω νησιά και θα δημιουργηθούν τόσες θέσεις εργασίας ώστε να υπάρχουν δυνατότητα επανάκαμψης των ξενιτεμένων Νισυρίων!»

Αυτές φυσικά οι δηλώσεις δεν επιδέχονται σχολιασμό. Όμως, όταν γίνονται από τον εκλεγμένο Δήμαρχο του τόπου μας, έχουν μια ξεχωριστή βαρύτητα. Φυσικό επακόλουθο είναι να ξεκινήσει (μάλλον όχι τυχαία) και πάλι η ΔΕΗ την προσπάθεια για να πάρει την συγκατάθεση του λαού της Νισύρου για την εγκατάσταση μονάδας 10 MW. Σε παλιές αιτήσεις στην Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) το μέγεθος είχε φθάσει στα 50 MW.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

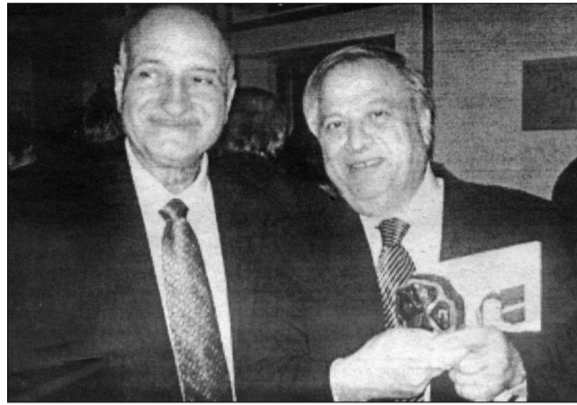
Το θέμα δεν είναι για το αν είναι καλό η παραγωγή ηλεκτρισμού από γεωθερμικά πεδία, γιατί η γεωθερμία είναι μια ανανεώσιμη πηγή ενέργειας με περιβαλλοντικά προβλήματα που μπορούν εν μέρει να λυθούν. Το θέμα που αφορά εμάς στην ουσία είναι η παραγωγή ηλεκτρισμού από το γεωθερμικό πεδίο της Νισύρου. Προσέξτε, η Νίσυρος δεν είναι η ίδια περίπτωση με όλες τις άλλες ανά τον κόσμο περιοχές όπου παράγεται ηλεκτρισμός από την γεωθερμία. Η διαφορά έγκειται στο μέγεθος της εκτάσεως της περιοχής παραγωγής. Τα παραδείγματα άλλων χωρών που επικαλείται η ΔΕΗ δεν έχουν καμία σχέση με τη Νίσυρο. Όπου παράγεται ηλεκτρισμός από γεωθερμία είναι μεγάλες εκτάσεις δεκάδων χιλιάδων τετραγωνικών χιλιομέτρων με υπεδαφος τέτοιο που παρέχει τη δυνατότητα επανεισαγωγής των υγρών και με αξιόπιστες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η Νίσυρος μας έχει έκταση λιγότερη των πενήντα τετραγωνικών χιλιομέτρων και η περιοχή εκμετάλλευσής του γεωθερμικού πεδίου είναι μόλις τρία τετραγωνικά χιλιομέτρα.

Ποιος σοβαρός μηχανικός που ασχολείται με το θέμα μπορεί να εγγυηθεί ότι η παραγωγή 10 Mw με ρευστά της τάξεως των εκατοντάδων χιλιάδων κυβικών μέτρων το έτος που εμπεριέχουν μια σειρά από διάφορες χημικές ουσίες, θα μπορεί να λειτουργήσει απρόσκοπτα και θα είναι δυνατόν να επαναεισαχθεί αυτό το ρευστό στο έδαφος; Ποιος μπορεί να εγγυηθεί ότι τα ρευστά δεν θα οδηγηθούν στη θάλασσα; Ποιος μπορεί να εγγυηθεί ότι θα εγκατασταθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί για τον καθαρισμό των αέριων ρύπων; Επειδή ζούμε στην Ελλάδα και επειδή υπάρχει πικρή εμπειρία για την ευαισθησία όλων των μηχανισμών απέναντι στο περιβάλλον, είναι σίγουρο με μαθηματική ακρίβεια ότι θα οδηγηθούμε σε περιβαλλοντική καταστροφή του νησιού μας. Η όλη συζήτηση γίνεται και έγινε και στο παρελθόν χωρίς να υπάρξει καμία έγκριτη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Δεν έχει υπάρξει γνωμοδότηση του ΥΠΕΧΩΔΕ, των Αρχαιολογικών υπηρεσιών μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού, των Δασικών υπηρεσιών μέσω του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τα μόνα νησιά που μπορούν εν μέρει να συγκρι-

ΤΟ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟ ΝΙΚΟ ΝΟΤΑΡΙΔΗ

Σε μια θερμή πανηγυρική εκδήλωση και μέσα σε μια κατάμεστη από κόσμο αίθουσα, οι παράγοντες του Ομογενειακού Αθλητισμού της Ν. Υόρκης τίμησαν τον συμπατριώτη μας παλαίμαχο ποδοσφαιριστή και επί σειρά ετών αθλητικογράφο Νίκο Νοταρίδη. Παρόντες στην εκδήλωση όλοι οι παράγοντες του αθλητισμού, πήραν μέρος στο ξεφάντωμα χαράς και είπαν ο καθένας από ένα μεγάλο ευχαριστώ στον τιμώμενο, γιατί πέρα από το τρέξιμο και τον ιδρώτα που ο ίδιος έχυσε ως αθλητής στα πο-

Ο Νίκος Νοταρίδης (αριστερά) με τον υπεύθυνο της βραδιάς Φίλιπ Κρίστοφερ

δοσφαιρικά γήπεδα, εδώ και αρκετά χρόνια από τις στήλες της εφημερίδας του «Ομογένεια και Αθλητισμός» καλλιεργεί το αθλητικό πνεύμα, τονώνει το ηθικό της αθλουμένης νεότητας, ενθαρρύνει κάθε αθλητική ενέργεια και έχει αναδειχθεί «ο πατέρας της ελληνικής αθλητικής οικογένειας», όπως τον αποκάλεσε ένας από τους ομιλητές.

Η εκδήλωση άρχισε με την καθιερωμένη προσευχή από τον παπα-Αναστάση Διακοβασιλίη και την ανάκρουση του Εθνικού μας Ύμνου και ακολούθησε θερμή προσφώνηση από τον υπεύθυνο της βρα-

ΕΠΙΒΕΒΑΗΜΕΝΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Μάθαμε ότι σπυρογράφος του ποιήματος «ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ Τ' ΑΪ ΣΑΒΒΑ», που δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο φύλλο του Ν.Ν. είναι ο συμπατριώτης και φίλος καθηγητής Κωνσταντίνος Τσιρπανλής. Το αναδημοσιεύσαμε ανώνυμο, όπως είχε πρωτοδημοσιευθεί στην εφημερίδα «Πρωινό». Ζητούμε συγγνώμη.

διάς Φίλιπ Κρίστοφερ, ο οποίος αναφέρθηκε στην πολύπλευρη προσφορά του Νίκου Νοταρίδη και στην προσπάθεια που καταβάλει για τη διάδοση του ποδοσφαίρου καθώς και στη συμπαράστασή του στο έργο του υπεύθυνου φορέα του ομογενειακού αθλητισμού

Στο ίδιο πνεύμα μίλησαν και πολλοί άλλοι από τους παρισταμένους, οι οποίοι ιδιαίτερα αναφέρθηκαν στην προσπάθεια του τιμώμενου να προσελκύσει στον αθλητισμό τα παιδιά της Ομογένειας, προφυλάσσοντάς τα από τα τόσα κακά που υπάρχουν σήμερα στην κοινωνία.

Συγκινημένος ο Νίκος Νοταρίδης ευχαρίστησε για την τιμή που του έγινε, αναφέρθηκε στις δύσκολες συνθήκες των παιδικών του χρόνων και ζήτησε συγγνώμη από την οικογένειά του, την οποία πολλές φορές εγκαταλείπει για να τρέχει στα γήπεδα.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και πολλοί συμπατριώτες, οι οποίοι, ως εκπρόσωποι της παροικίας μας, τίμησαν τον τιμώμενο και τον συνεχάρησαν για την αθλητική του δραστηριότητα.

ΚΩΣ

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΝΕΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ MARFIN ΣΤΗΝ ΚΩ

Ένας ακόμη Νισύριος άρχισε να ανεβαίνει τα σκαλοπάτια της ιεραρχίας στον τραπεζικό χώρο και να ατενίζει με αισιοδοξία προς την κορυφή. Πρόκειται για τον Δημήτρη Παπαντωνίου (γιο του Αντωνάκη του Σκορπιού και της Πόπης Οικονομίδη), ο οποίος διορίστηκε Διευθυντής στο υποκατάστημα της Τράπεζας Marfin στην Κω.

Είναι ο τρίτος Νισύριος που καταλαμβάνει διευθυντική θέση σε Τράπεζα αυτή την περίοδο, μετά το Δημήτρη Καραγιώργη στην Αγροτική και τον Κώστα Γερασίμου στην Εθνική, στη Ρόδο. Και είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι και οι τρεις κατάγονται από τα Νικιά, ενώ Νικιέτες είναι και ο Δημήτρης Χατζηκώστας υπάλληλος στην Εθνική, όπως και η Άννα Μαστρομιχαήλ στην ΑΛΦΑ στην Κω.

Ο Δημήτρης Παπαντωνίου ανέλαβε ήδη τα καθήκοντά του, για τα οποία τον συγχαίρομε ειλικρινά και του ευχόμαστε κάθε επιτυχία.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΝΙΣΥΡΟΥ ΟΧΙ ΣΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΔΕΗ

Γράφει ο ΧΡΗΣΤΟΦΑΝΗΣ ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ

Αδάσκαλος Χημικός Μηχανικός, Πανεπιστήμιο Columbia της Νέας Υόρκης - Καθηγητής Μεταπτυχιακού τμήματος «Περιβάλλον και Ανάπτυξη», Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (*)

θούν με τη Νίσυρο είναι αυτά της Μήλου, της Παντελλαρίας στην Ιταλία, κοντά στη Σικελία, και της γαλλικής Γουαδελούπης στην Καραϊβική. Στη Μήλο δεν θα αναφερθώ γιατί όλοι γνωρίζετε τι συνέβη με την ανευθυνότητα της ΔΕΗ. Το νησί της Παντελλαρίας με έκταση 83 τετραγωνικών χιλιομέτρων (σχεδόν διπλάσια της Νισύρου) και πληθυσμό 8.000 κατοίκων, έχει πλούσιο γεωθερμικό δυναμικό. Η κατασκευή ηλεκτρισμού το καλοκαίρι φθάνει τα 7,5 MW, στη Νίσυρο το αντίστοιχο ποσό είναι 1,0 MW. Σε αυτό το νησί υπάρχουν σχέδια για την κατασκευή μονάδας 2,5 MW, με κόστος κατασκευής 13 εκατομμύρια ευρώ, χωρίς όμως ακόμη να υλοποιηθούν. Η κατασκευή της μονάδας των μόλις 2,5 Mw δεν έχει υλοποιηθεί λόγω της αρνητικής θέσης των κατοίκων του νησιού.

Η Γουαδελούπη στην Καραϊβική έχει έκταση 1520 τετραγωνικά χιλιόμετρα (35 φορές μεγαλύτερη αυτής της Νισύρου). Εκεί λειτουργεί μονάδα 5,0 MW από το 1986, και 19 χρόνια αργότερα, το 2005, μετά από πολύ μελέτη, έγινε εγκατάσταση μονάδας 10 Mw. Αυτές οι μονάδες απασχολούν 10-12 άτομα με μόνιμη βάση, κυρίως μηχανικούς πολυτεχνικής σχολής, με κόστος παραγωγής 0.08 ευρώ/κwh

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Η Νίσυρος έχει ένα πολύ πλούσιο γεωθερμικό δυναμικό. Η Νίσυρος είναι ένα μικρό πανέμορφο νησί, φυσικό δημιούργημα του ηφαιστείου της. Η έκτασή της είναι τόσο μικρή και το περιβάλλον της τόσο εύθραυστο, που οποιαδήποτε επέμβαση θα το τραυμάτιζε. Η απευθείας χρήση της ενέργειας που κείτεται στα έγκατα της δεν έχει μελετηθεί από κανένα. Υπάρχουν διάφοροι γυρολόγοι που σας περιτριγυρίζουν και σας ζαλίζουν το κεφάλι για τα οφέλη της Νισύρου από την παραγωγή και πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που θα προέλθει από τη γεωθερμία. Μάλιστα κάποιοι κύκλοι μιλούν και για παραγωγή 50 Mw ηλεκτρικής ενέργειας.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Πρέπει να γίνει κάτι πολύ ξεκάθαρο. Το θέμα της εκμετάλλευσής του υπόγειου πλούτου της Νισύρου αφορά όλους μας, μόνον εμάς τους Νισυρίους. Αφορά μόνον αυτούς τους ανθρώπους που αγαπούν και πονούν αυτό τον τόπο. Η εκμετάλλευσή του υπεδαφους της Νισύρου δεν υπάγεται στους νόμους της ελεύθερης αγοράς και δεν πρέπει να επιτρέψουμε ποτέ σε καμία κυβέρνηση, να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα πάει αντίθετα στα συμφέροντά της Νισύρου.

Τα συμφέροντα της Νισύρου δεν είναι ο πλούτος μερικών ολίγων, αλλά η διατήρηση του φυσικού της περιβάλλοντος. Σε αυτό το φυσικό περιβάλλον, σε αυτό που απέρριπτο κάλλους δημιουργήμα της φύσης, είναι βασισμένος ο τουρισμός με τους δεκάδες χιλιάδες επισκέπτες το καλοκαίρι. Στο μοναδικό ανά την υφήλιο ηφαιστειό μας έγκειται η επι-

σκεψη χιλιάδων ανθρώπων σε καθημερινή βάση. Το αν υπάρχει οικονομική αξιοποίηση όλων αυτών των επισκεπτών αφορά τις ενέργειες του Δήμου και μόνο. Τα λουτρά μας, πάνω στα οποία ήταν βασισμένη η οικονομική ζωή της πατρίδας μας τον περασμένο αιώνα, είναι αποτέλεσμα της γεωθερμικής ενέργειας του ηφαιστείου. Τα λουτρά μας χρόνια τώρα μένουν αναξιοποίητα. Αντί ο δήμαρχος να κάνει δηλώσεις στα ΜΜΕ για την τροφοδοσία ηλεκτρισμού στα γύρω από τη Νίσυρο νησιά, είναι καιρός να ασχοληθεί σοβαρά με ένα σχέδιο εφικτό για την αξιοποίησή τους από τον δήμο μας.

Έτυχε να πέσει στα χέρια μου ένα έντυπο όπου η ΔΕΗ είχε μια πληρωμένη καταχώρηση και μιλούσε για την συμβολή της γεωθερμίας στην ανάπτυξη της Νισύρου. Μάλιστα γινόταν αναφορά σε ένα από τα οικονομικά οφέλη του Δήμου που μεταφράζεται σε 3% των εισπράξεων. Ναι, αγαπητοί συμπατριώτες, 3% είναι το σωστό νοούμερο. Στις αποικίες του 19ου και 20ού αιώνα τα ποσοστά που έδιναν οι αποικιοκράτες στους ιθαγενείς για να εξορύξουν τον πλούτο τους, ήταν πολύ μεγαλύτερα! Απ' ό,τι αντιλαμβάνεστε, μας κοροϊδεύουν κι από πάνω.

Πέραν αυτών των φαιδροτήτων, εάν όντως ενδιέφερε τη ΔΕΗ η ανάπτυξη της Νισύρου, δεν θα έκλεινε την ηλεκτροπαραγωγική μονάδα στα τέλη της δεκαετίας του '60 που είχε ως αποτέλεσμα να χαθούν οι θέσεις εργασίας Νισυρίων. Στο ίδιο πληρωμένο δημοσίευμα γίνεται αναφορά στην δημιουργία 100 μονίμων θέσεων εργασίας. Αυτό που θέλω να σας βεβαιώσω είναι ότι σε τέτοιες μονάδες δεν απασχολούνται περισσότεροι από 15 άτομα. Στη Γουαδελούπη απασχολούνται 10-12 άτομα.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Η ΔΕΗ και οι άνθρωποί της, Νισυριοί και μη, προσπαθούν να σας πείσουν χρησιμοποιώντας ακόμη και το επιχειρημα του εθνικού οφέλους για την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Ελλάδα μας πρέπει να εισαγάγει στο ηλεκτροπαραγωγικό της σύστημα την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ηλιακή ενέργεια, αιολική ενέργεια, γεωθερμία κλπ. για να ελαττώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Όμως η Νίσυρος αποτελεί το τελευταίο πράγμα που απαιτείται λόγω των πολύ μικρών ποσοτήτων παραγωγής MW.

Η Ελλάδα για να μπορέσει να επιτύχει τους στόχους της ως μέλος της Ε.Ε. και να επιτύχει τον στόχο 20:20:20 (20% ελάττωση των ρύπων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, 20% παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, 20% εξοικονόμηση ενέργειας) όλα αυτά για το έτος 2020, σε σχέση με το 1990, και για να μπορέσει ταυτόχρονα να είναι συνεπής με τους στόχους της Συνθήκης του Κιότο, ήτοι να ελαττώσει στο 8% την αύξηση των εκπομπών που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου έως το 2012, και με βάση τον ρυθμό αύξησης των ενεργειακών αναγκών της χώρας, θα πρέπει έως το 2020 να παράγει 10.000.0 MW από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ναι, το ακούσατε σωστά, 10.000.0 MW.

Λοιπόν αντί η ΔΕΗ να προκαλεί τον απανταχού Νισυριακό λαό, αντί να προκαλεί τους δημοκρατικούς

θεσμούς, αντί να κοροϊδεύει τόσο απροκάλυπτα τη νοημοσύνη κάθε σκεπτόμενου ανθρώπου, για να παράγει 10 MW από το υπεδαφος της πατρίδας μας, είναι καλύτερα να ψάξει αλλού και με άλλους τρόπους να καλύψει τις 10.000 MW που απαιτούνται για την κάλυψη της γυμνότητας των ενεργειακών σχεδιασμών της κυβέρνησης.

Ταυτόχρονα, η αποτυχία της εταιρίας της ΔΕΗ στο να ελαττώσει τους ρύπους διοξειδίου του άνθρακα, θα έχει ως αποτέλεσμα οι Έλληνες καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος, πέραν των εκατομμυρίων που πληρώνουν για την εξαγορά ρύπων στο διεθνές χρηματιστήριο ρύπων, να υποβληθούν στην πληρωμή ενός δισεκατομμυρίου ευρώ το έτος στην ΕΕ για την άδεια εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Η Νίσυρος θέλει ανάπτυξη για να μπορέσει να συγκρατήσει τον πληθυσμό της, να του παρέχει αξιοβίωτες συνθήκες ζωής. Η γεωθερμία να αναπτυχθεί σε όλες τις μορφές χαμηλής ενθαλπίας, όπως ιαματικά λουτρά το πρώτιστο, και μετά σε όλες τις οικονομικές δράσεις, όπως ιχθυοκαλλιέργειες, θερμοκήπια κλπ.

Η παραγωγή ηλεκτρισμού μπορεί να γίνει με την εγκατάσταση δύο ανεμογεννητριών στην περιοχή του Άργους με ισχύ 1 MW η κάθε μία. Αυτό θα λύσει όλα τα προβλήματα παραγωγής ηλεκτρισμού και πόσιμου νερού, και το κόστος δεν θα ξεπερνά τα τρία εκατομμύρια ευρώ, μέρος των οποίων χρηματοδοτεί η ΕΕ.

Τη Νίσυρο μας την παραλαβame από τους γονείς μας και τους προγόνους μας ένα νησί συνώνυμο της ομορφιάς, της ποιήσης, του ερωτισμού, δεν θα το παραδώσουμε στις επόμενες γενιές εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Εσείς, το Δημοτικό Συμβούλιο, ως δημοκρατικά εκλεγμένοι εκπρόσωποι του Νισυρικού λαού, έχετε τον πρώτιστο λόγο στο να παραδώσουμε τη Νίσυρο μας άφθαρτη και αμόλυντη στις επερχόμενες γενιές.

Αγαπητέ κ. Δήμαρχε,

Χαίρομαι που πήρατε μια πολύ ξεκάθαρη και τολμηρή θέση σε ένα τόσο σπουδαίο θέμα που ταλανίζει τη Νισυρική κοινωνία. Είστε αξιέπαινος γιατί την εποχή μας δύσκολα εκφράζονται ξεκάθαρες θέσεις από ανθρώπους της εξουσίας. Όμως κ. Δήμαρχε, με τις δηλώσεις σας και με την συνεχόμενη εμμονή σας σε ένα θέμα τόσο λεπτό και τόσο επικίνδυνο για το φυσικό περιβάλλον της Νισύρου, ιδιαίτερα μετά από το καθ' όλα δημοκρατικό δημοψήφισμα όπου το 97% του Νισυριακού λαού τάχθηκε ενάντια στην εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ηλεκτρισμού, έχετε εκτεθεί ανεπανόρθωτα και έχετε χάσει την εμπιστοσύνη του μεγαλύτερου μέρους της Νισυρικής κοινωνίας.

Το τι θα πράξετε από δω και πέρα είναι θέμα που εμπίπτει στη δική σας δικαιοδοσία. Είναι ξεκάθαρο ότι είναι απαραίτητη μία κίνηση σας εξίσου τολμηρή με αυτή των θέσεών σας στο θέμα της γεωθερμίας. Σε μια εποχή όπου η οικονομία της χώρας μας είναι σε δεινή κατάσταση, η κοινωνία σε πρωτοφανή αβεβαιότητα και απογοήτευση, τα μέτωπα εξωτερικής πολιτικής σε έξαρση και η πολιτική ζωή της χώρας εγκλωβισμένη σε μικρά και μεγάλα σκάνδαλα, μια τέτοια κίνηση σας θα αποτελούσε ηθικό δίδαγμα για πολλούς στην εξουσία.

(*) Ο λόγος που χρησιμοποιώ τίτλους, επειδή δεν το συνηθίζω είναι για τεκμηρίωση των όσων αναφέρω παραπάνω.

Η ΝΙΣΥΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΚΩ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ ΤΜΗΜΑ ΤΩΝ ΝΙΣΥΡΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Πολλά χρόνια πριν τον πόλεμο εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι Νισύριοι στην Κω και έμελλε αυτοί να αποτελέσουν τον πυρήνα της Νισυριακής παροικίας, που στην πορεία του χρόνου οργανώθηκε και δραστηριοποιείται σήμερα στο νησί του Ιπποκράτη. Τα μέλη της ομάδας που συγκροτήθηκε τότε από τους κατά καιρούς μετοίκους ήταν ολιγάριθμα, όμως διακρίνονταν για την εντιμότητά τους, για την αξιοπρέπεια τους, για την ειλικρίνεια τους και άλλοι για την επιστημονική τους γνώση, όπως ο **Μιχ. Παρβενιάδης**, ο **Εμμαν. Αλεξιάδης**, ο **Ανδριωτάκης**, ο **Μανώλακας**, ο **Ιερομνήμων**, ο **Σοφός**, ο **Οικονόμου**, ο **Κοντοβερός** κ.ά. Γι' αυτό και τους αγάπησε η τοπική κοινωνία, της οποίας δεν άργησαν να αναδειχθούν μέλη σημαίνοντα και διακεκριμένα.

Κι ύστερα ήρθε ο πόλεμος. Παντού αβεβαιότητα και ανασφάλεια. Ούτε σκέψη για μετακίνηση και αλλαγή κατοικίας. Γι' αυτό και οι Νισύριοι της Κω παρέμειναν για πολλά χρόνια συρρικνωμένοι σε χαμηλά αριθμητικά επίπεδα. Κι αμέσως μετά φύσηξε ούριος άνεμος.

Η τοποθέτηση του από Νισύριο Επισκόπου **Εμμανουήλ Καραθίου** ως Μητροπολίτη Κώου έδωσε νέα πνοή στην παροικία μας και ανύψωσε το γόητρο των μελών της, τα οποία εσεμνύνοντο από το γεγονός, ότι ο ποιμενάρχης τους και πνευματικός πατέρας του νησιού που τους φιλοξένουσε ήταν δικός τους άνθρωπος, ήταν «σάρξ εκ της σαρκός» τους.

Την ίδια εποχή, μια ακόμη προσωπικότητα υψηλού κύρους, ένας νέος εκ Νισύρου δικηγόρος, ο **Αντώνης ο Πληθίδης**, εγκαθίστατο μόνιμα στην Κω, όπου αποφάσισε να ασκήσει την δικηγορία. Άνθρωπος πρᾶος, φιλήσυχος, εύθυμος, καταδεκτικός, με αγωνιστικό παρελθόν για τη λευτεριά των νησιών μας, με σοβαρή νομική σκέψη και άρτια επιστημονική κατάρτιση, δεν άργησε να γίνει υπέρσδεκτος από την Κωακή κοινωνία και ν' αναγνωριστεί ανάμεσα στους νομικούς κύκλους ως άξιος και ευσυνείδητος υπηρέτης της Θέμidos.

Μια νέα λοιπόν προσωπικότητα ετίθετο επικεφαλής της Νισυριακής παροικίας, η οποία χρόνο με το χρόνο άρχισε να διευρύνεται, να γιγαντώνεται και να μεγαλοουργεί, με τα μέλη της να καταλαμβάνουν θέσεις ηγετικές και επίζητες. Δήμαρχος Κω και μετέπειτα βουλευτής στο Ελληνικό Κοινοβούλιο είχαν εκλεγεί ο Νικ. Παρβενιάδης, του οποίου οι ρίζες βρίσκονταν στη Νίσυρο. Ο Αντώνης ο Πληθίδης εκλέχθηκε Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου και αργότερα του Δημοτικού Συμβουλίου Κω, ενώ η Ελληνική Πολιτεία του ανέθεσε τη Διοίκηση του Επαρχείου Κω-Νισύρου. Αλλά και η τοπική Εκκλησία δέχονταν για πολλά χρόνια τη συμβολή του στην ανάπτυξη ιδιαίτερα του κοινωνικού της έργου.

Επίκαιρες εξάλλου θέσεις στο δημόσιο τομέα κατείχαν ο Απ. Μανώλακας, οι αδελφοί Γιάννης και Μιχ. Ιερομνήμων, ο Κώστας Γιαννάκης (ο Ρίμινης), ο Κώστας Γιαννάς, ενώ διευθυντική θέση στον αερολιμένα του νησιού κατείχε ο Κώστας Μαυρουδής. Αντιπρόεδρος στο Δ.Σ. του Νοσοκομείου διετέλεσε ο Παράσχος Παρασκευάς.

Διευρυμένη αριθμητικά σήμερα η παροικία μας δραστηριοποιείται, συ-

σπειρωμένη γύρω από τον Παννισυριακό Σύλλογο Κω «Διαβάτης», μέσω του οποίου προβάλλει τα έθιμα και τις παραδόσεις του νησιού μας, ενώ με τις πολιτιστικές, κυρίως, εκδηλώσεις του αποστά τα επαινετικά σχόλια του κοινού.

Πιστοί στην παράδοση που τους άφησαν οι προκάτοχοί τους, οι Νισύριοι της Κω, απολαμβάνουν την εκτίμηση και την αγάπη του κόσμου, ενώ καθόλου δεν υστερούν στην κατάληψη θέσεων υψηλών και διακεκριμένων. Θα σημειώσουμε ότι ο σημερινός Δήμαρχος Κω **Γεώργιος Κυρίτσης** είναι Νισύριος εκ πατρός, όπως και ο αδελφός του **Χρήστος**, Διευθυντής του τοπικού Γραφείου της ΔΕΗ.

Στο Νοσοκομείο κατέχει διευθυντική θέση ο γιατρός **Γιάννης Καμπανής**, εκλεγμένος παράλληλα και Νομαρχιακός Σύμβουλος, Διευθυντής ΟΑΕΔ είναι ο **Τάσος Γιακουμής**, ενώ Νισύριος είναι και ο **Δημήτρης Παπαντωνίου**, που τοποθετήθηκε πρόσφατα στην Τράπεζα ΜΑΡΦΙΝ. Δύο δημοτικά σχολεία της Κω διευθύνονται από τους Νισύριους εκπαιδευτικούς **Πόπη Απριλάκη** και **Δημ. Χασαπλάδακη**, ενώ στο Ιπποκράτειο Λύκειο υπηρετεί η καθηγήτρια-θεολόγος **Μένη Σακελλαρίδη**. Ο οικονομολόγος **Νίκος Σοφός**, Νισύριος εκ μητρός, είναι Διευθυντής του Ενιαίου Φορέα Τουρισμού Κω-Νισύρου, ενώ στα Υποκαταστήματα των Τραπεζών Εθνικής και ΑΛΦΑ υπηρετούν αντίστοιχα ο **Δημ. Χατζηκώστας** και η **Άννα Ι. Μαστρομιχάλη**.

Εξίσου σοβαρή δραστηριότητα παρατηρείται και στον ιδιωτικό τομέα. Μεγάλη Ενοδοχειακή μονάδα λειτουργεί των **Α-φών Γιαννίδη**, που διευθύνεται από την επίσης Νισυριά **Ασπασία Χαρτοφύλη**, ενώ στον ίδιο κλάδο δραστηριοποιούνται ο **Γιώργος Κουτσός**, Νισύριος εκ μητρός, και ο **Γιάννης Μαστρομιχάλης**. Ο Μηχανικός **Γιάννης Μαστρογιάννης** διατηρεί τεχνικό-μελετητικό γραφείο, ο οικονομολόγος **Αριστ. Πατούρης** διακρίνεται ως φοροτεχνικός, η **Αθηνά Φουρτούνη-Τσιχίτα** διατηρεί μεγάλο ασφαλιστικό γραφείο, ο **Κώστας Καμπανής** διευθύνει το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Ε.Ν.Α., ο **Γιώργος Πατούρης** διατηρεί το παλαιότερο εμποροραφείο στην Κω με εκλεκτή πελατεία, ο **Γιώργος Διακοβασιλής** υπηρετεί ως βοηθητικό προσωπικό στο Ιπποκράτειο Λύκειο, ενώ και άλλοι Νισύριοι υπηρετούν ως τεχνικό προσωπικό στη ΔΕΗ. (Αν παρά τη σχετική έρευνά μας παραλείψαμε κάποιον, ζητούμε συγγνώμη).

Τιμή, εξάλλου, για την παροικία μας αποτελεί το γεγονός, ότι πολλά αξιόλογα μέλη της κοινωνίας της Κω (ο Σεβαστός μου παπα-Γιώργος ο Σαρρής, ο Πολ. Μηχανικός Δημήτρης Μυλωνάς, ο δικηγόρος Δημ. Κιρίνας, ο Δ/ντής Τραπεζής Νίκος Φουρτούνης, ο οικονομολόγος Τάσος Κιτρίνας κ.ά.) «πολιτογραφήθηκαν» Νισύριοι, λόγω γάμου με Νισυριές την καταγωγή.

Μπορεί λοιπόν η Νισυριακή παροικία της Κω να είναι η πιο νέα της Νισύρου, όμως ακολουθεί πιστά την πορεία των άλλων, παλαιότερων, ανά τον κόσμο παροικιών μας, από τις οποίες ήδη δεν έχει τίποτε να ζηλέψει.

Ένωση Κώων Αθηνών «Ο ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ» ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΗΣ κ. ΛΙΝΑΣ-ΘΕΜΕΛΙΝΑΣ ΚΑΣΤΑΝΟΥ-ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στην κατάμεστη «Εστία Κώων» συγκεντρώθηκαν την Κυριακή 1 Φεβρουαρίου 2009, στην Αθήνα, οι συμπατριώτες μας να κούρουν την Βασίλισσα 2009 και να τιμήσουν την κ. Λίνα Χαραλαμποπούλου-Καστανού, Πρόεδρο της Ομοσπονδίας των Δωδεκανησιών Αττικής, για τη μεγάλη ανθρωπιστική προσφορά της στην παροικία των Αθηνών και σε όλα τα Δωδεκάνησα.

Ο λόγος της Προέδρου κ. Ευαγγελίας Μπούρα-Κεραλιανού, συγκίνησε όλους, αφού ανέδειξε και παρουσίασε το έργο της Λίνας στη Δωδεκανησιακή κοινωνία και τον πολιτισμό, ακόμα και σε διεθνές επίπεδο, με τη συμμετοχή της σε αντίστοιχες διεθνείς οργανώσεις.

Ιδιαίτερως αναφέρθηκε στην προσφορά του αείμνηστου πατέρα της γιατρού Θεοδότη Καστανού σε δύσκολους καιρούς για τον τόπο μας.

Στην τιμώμενη επιδόθηκε τιμητική πλακέτα από την Πρόεδρο και εκείνη με αντιφώνησή της ευχαρίστησε για την τιμή που της αποδίδεται. Όπως ανέφερε, αποδέχεται την τιμή, για να θυμηθούμε όλοι και τον πατέρα της για την προσφορά του σε δύσκολα χρόνια της Κω μετά την απελευθέρωση.

Για την τιμώμενη μίλησαν επίσης ο πρώην Υπουργός και βουλευτής μας κ. Αριστοτέλης Παυλιδής, που θυμήθηκε πολλά από τα νεανικά τους χρόνια, οι καθηγητές κ.κ. Νούτσος Παναγιώτης, Γεώρ-

γιος Πέτρος, Αχιλλέας Κουτσός ο υδραγωγός, ο επίτιμος Πρόεδρος της Δωδεκανησιακής Ομοσπονδίας κ. Κώστας Αγαπητίδης, η κ. Μαίρη Παζαρή Πρόεδρος της «Δωδεκανησιακής Μέλισσας», ο πρώην Πρόεδρος της Ένωσης Ν. Μανούσης και ο καθηγητής κ. Θεόφιλος Μουζουράκης.

Παρέστησαν επίσης πολλοί πρόεδροι παροικιακών σωματείων η κ. Τότα Βαληνάκη, μητέρα του βουλευτού και υπουργού μας κ. Γιάννη Βαληνάκη, ο πρώην έπαρχός μας Ν. Μπούρας κ.ά.

Συγχαρητήρια μηνύματα έστειλαν ο Δήμαρχος Κω κ. Γεώργιος Κυρίτσης, η έπαρχος Κω κ. Μαρία Κυπραίου και ο Υπουργός μας κ. Γιάννης Βαληνάκης.

Η τιμηθείσα
Λίνα Χαραλαμποπούλου

CD: ΡΕΤΡΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Σύνθεση - Ερμηνεία: Σπύρου Σαμοϊή
Ποίηση: Ανδρομάχης Φιλιππίδη-Διαμαντοπούλου

Από τη θάσο μάς ήρθαν και πάλι τα καλλιτεχνικά νέα. Η συμπατριώτισσά μας η Ανδρομάχη Διαμαντοπούλου, αυτό το ανεξάντλητο ποιητικό ταλέντο που σε κάθε ποιητική έκθεση σαρώνει τα βραβεία και τις διακρίσεις και που πολλές φορές τα Ν.Ν. έχουν φιλοξενήσει ποιήματά της, τώρα αποφάσισε να στραφεί και στο χώρο της μουσικής, προωθώντας δικούς της στίχους για μελοποίηση. Ήδη η αρχή έγινε με το ποίημα ««Ρετρό Φωτογραφία», που κυκλοφόρησε σε CD, σε μουσική και ερμηνεία του γνωστού μουσικοσυνθέτη Σπύρου Σαμοϊή. Και μας συγκίνησε στ' αλήθεια η Ανδρομάχη με την απόφασή της να προσφέρει το πρώτο αυτό CD στο «Γνωμαγόρα» και να χαρίσει άλλα δύο στους τυχερούς της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας.

Την ευχαριστούμε, τη συγχαίρουμε ειλικρινά και ευχόμαστε να έχει πάντα τη δύναμη και τη φάση, για να συνεχίσει αυτή την επιτυχημένη ποιητική πορεία, που με τόσο ζήλο ακολουθεί.

Γιάννης Χαρτοφύλης

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΜΑΣ (Η περιπέτεια μιας ιδεολογικής αγκύλωσης)

Εξθρική αντιπαράθεση με την επιστήμη. Επιθετική συμπεριφορά κατά της γνώσης. Προσβλητική αντιμετώπιση εκείνων που τολμούν να εκφράσουν διαφορετική άποψη από τα μονολιθικά στερεότυπα μιας αγγενο-σμένης ιδεολογικής υστερίας.

Αυτά εισπράττω κάθε φορά που παρασυρόμενος από την αγάπη για τον τόπο μου, μιλώ και έτσι αθετώ τον όρκο που έδωσα στον εαυτό μου πριν φθάσω στο νησί, να σωπήσω. Αχ, τι μου κάνει Χριστοφή!

Θά 'ταν στα μέσα της δεκαετίας του 80', τον Αύγουστο μετά της Παναγίας, όταν είχα την τιμή να προσκληθώ και να συμμετάσχω, μαζί με άλλους έγκριτους Νισύριους της Ελλαδικής διασποράς, σε σύσκεψη για τα Λουτρά, υπό τον τότε δήμαρχο και προσφιλή Ηλία.

Στο ερώτημα του δημάρχου «τι θα κάνουμε με τα Λουτρά;», η άποψή μου να δημοπρατηθούν με τη διαδικασία των δημοσίων έργων και αντάλλαγμα τη χρήση ορισμένου χρόνου από τον ανάδοχο του έργου, απορρίφθηκε ομόφωνα.

Ματαιώς προσπάθησα τότε να πείσω ότι ενδεχόμενη αναστήλωση και λειτουργία των εγκαταστάσεων από τον Δήμο θα αποτελούσε αποτυχημένο εγχείρημα. Δεν επιχαίρω σήμερα που οι εξελίξεις με δικαιώνουν, θλιβομαι όμως και πονώ για τον χαμένο χρόνο.

Με τον καινούριο Δήμαρχο μου φαίνεται πως κάτι πάει ν' αλλάξει. Πράγματι τον Ιούνιο του 2007 έφτασε ένα χαρτί που όριζε άτυπη επιτροπή αποτελούμενη από Αθηναίους Νισύριους και μας ζητούσε να εκφρασθούμε στο ίδιο ερώτημα του 1986. Βρεθήκαμε τότε στο γραφείο μου στο Φάληρο, οι Νίκος και Μιχάλης Σακελλαρίδης, ο Αποστόλης Μαστρογιάννης και εγώ και ομόφωνα εισηγηθήκαμε στο Δήμαρχο και το Δημοτικό συμβούλιο του νησιού μας, να δημοπρατηθούν το έργο με τη διαδικασία των ΣΔΙΤ (Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα).

Την πρόταση αυτή συνόδευαν έγγραφες εξηγήσεις και οδηγίες επί της διαδικασίας καθώς και υποδείγματα παρομοίων μελετών που συντάξαμε φίλος που ασχολείται συστηματικά με το αντικείμενο.

Οκτώ μήνες αργότερα, τον Φεβρουάριο του 2008, φθάει στα χέρια μου υπόδειγμα προκήρυξης που μοιάζει με συρραφή παραγράφων διαφορετικών προκηρύξεων, με απαράδεκτες ασάφειες και ελλείψεις και μου ζητείται να εκφέρω τη γνώμη μου.

Αμέσως απάντησα επισημειώνοντας τα ελαττώματα του σχεδίου προκήρυξης και υπέδειξα τις, κατά την άποψή μου, αναγκαίες διαφοροποιήσεις και συμπληρώσεις. Μαθαίνω ότι και άλλοι συμπατριώτες στους οποίους απεστάλη το σχέδιο, εξέφρασαν τις απόψεις τους και ότι όλες οι υποδείξεις ελήφθησαν υπόψη από τους μελετητές. Ίδωμεν.

Γεγονός παραμένει ότι δεν προτιμήθηκε η διαδικασία των ΣΔΙΤ με τη αιτιολογία ότι είναι επίπονος και χρονοβόρα. Η ένστασή μου εν προκειμένω συνίσταται στο γεγονός ότι η εν λόγω διαδικασία εξασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο το κοινό συμφέρον και δεν απαιτεί περισσότερους από έξι (6) μήνες για την ολοκλήρωσή της.

Από τότε μέχρι σήμερα έχει περάσει ένα έτος και ομολογώ ότι δεν γνωρίζω πόσο κοντά στην ολοκλήρωση της προσπάθειας βρισκόμαστε σήμερα.

Νίκος Γιαννιός

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΤ. ΝΙΣ. ΜΕΛΕΤΩΝ Επανεξελέγη το παλαιό Διοικ. Συμβούλιο

Στις αρχαιρεσίες που διεξήχθησαν στις 14 Δεκεμβρίου παρελθόντος έτους στην Εταιρεία Νισυριακών Μελετών επανεξελέγη το ίδιο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Κώστας Χαρτοφύλης
Αντιπρόεδρος: Γιώργος Ν. Σακελλαρίδης
Γεν. Γραμματέας: Μικ. Πλάκας
Ταμίας: Γιάννης Νικολόπουλος
Μέλη: Νίνα Αντάπαση, Σπράτος Καρβαίνης, Μένη Μπιλλή.

Της ψηφοφορίας προηγήθηκε η έκθεση πεπραγμένων την οποία διάβασε ο Πρόεδρος, καθώς και ο Οικονομικός Απολογισμός από τον Ταμία Γιάννη Νικολόπουλο. Τόσο τα πεπραγμένα όσο και ο Οικονομικός Απολογισμός εγκρίθηκαν ομόφωνα από τα μέλη της Γεν. Συνέλευσης, τα οποία συνεχάρησαν το απερχόμενο Διοικητικό Συμβούλιο για το πλούσιο και αξιόλογο έργο που επέτελεσε.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Χ.Υ.Τ.Α.;

Με χρηματικό πρόστιμο 34.000 ευρώ την ημέρα απειλείται ο κάθε Δήμος που θα συνεχίσει μετά την 1η Ιανουαρίου 2009 να χρησιμοποιεί παράνομη χωματερή. Αυτό προβλέπει σχετική νότα της Ε.Ε. και όπως δήλωσε ο αρμόδιος Υφυπουργός Αθαν. Νάκος, το συνολικό ποσό, για όσες μέρες συνεχισθεί η παράβαση θα αφαιρεθεί από το ποσό της τακτικής επιχορήγησης που αναλογεί στο Δήμο.

Η είδηση, ανεξάρτητα από το πρόστιμο, μας γέννησε το ερώτημα, πότε επιτέλους θα απαλλαγεί η Νίσυρος από την υπάρχουσα κατάσταση, με μια χωματερή που αποτελεί εστία μόλυνσης τόσο για τον περιβάλλοντα χώρο, επίγειο και εναέριο, όσο και για τον υδροφόρο ορίζοντα, με ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται όσον αφορά τη μόλυνση των ιαματικών νερών των Λουτρών, που παρουσιάζει μια εικόνα που δυσφημεί το νησί, προκαλεί αρνητικές εντυπώσεις στον επισκέπτη και αποτελεί ντροπή για τον πολιτισμό μας.

Όπως δήλωσε ο κ. Νάκος, η ευθύνη για την εφαρμογή των εντολών για κατάργηση των παράνομων χωματερών ανήκει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, της οποίας το μεγαλύτερο μέρος έχει ήδη διαμορφωθεί. Αφού λοιπόν ασκούνται τόσες πιέσεις, αφού η όλη διαδικασία καλύπτεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, αφού, προκειμένου για τη Νίσυρο, έχει επιλεγεί, και μάλιστα εδώ και κάποια χρόνια, ο κατάλληλος χώρος για την κατασκευή Χώρου Υγιεινομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.), τότε ποιοί είναι άραγε οι λόγοι για τους οποίους δεν μπορεί να δοθεί λύση στο πρόβλημα;

Κι όμως αυτά τα ζώα κάποτε θα καταλήξουν στο ...σουκάκι μας!

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ

Του Γιάννη Κατσιματίδη

Καθώς οι πλούσιες βροχές σφυροκοπούσαν το κατάξερο χώμα του νησιού μας και ο μπουρινιασμένος ουρανός βρυχότανε πάνω από τα κούφια μας κεφάλια, οι χριστουγεννιάτικες γιορτές πληθιάζαν χαρούμενες και απαιτητικές. Και επειδή συμβαίνει πάντα να προηγούνται των μεγάλων εορτών τα προεόρτια και οι ετοιμασίες γενικά, δεν παραλείψαμε και εμείς να εκτελέσουμε πιστά τα εκτάκτως προκύπτοντα καθήκοντά μας, σαν ευσυνείδητοι νοικοκυρήδες που είμαστε.

Γεμίσαμε λοιπόν τις τσέπες μας μ' εκείνα τα ακριβοθώρητα καλοφτιαγμένα πετοστάκια του δέκατου τρίτου μισού πανευτυχείς που νιώσαμε έστω για λίγο τη γιγιοσύνη που μας επρόσφερε αυτό το πολύτιμο φορτίο που κουβαλούσαμε επάνω μας και κορδωμένοι εξαμολήθημε στα καφενεία και στα μαγαζιά. Ψωνίσαμε τα δώρα για τους συγγενείς και τα βαφτιστικά μας, πήραμε τα κρεατικά και τα μελομακάρονα, κεράσαμε τους φίλους και όλους τους γνωστούς και όσα περισσέψανε τα παίξαμε στην πόκα και το μοιραστήρι, φτάνοντας κατάκοποι στην πολυπόθητη παραμονή.

Οργάνωσε ο δήμαρχος γιορτές για τα παιδιά και τους συνταξιούχους, εμοίρασε πλούσια δώρα στα μικρά παιδιά, παιχνίδια, σχολικά και άλλα, καθώς και κουπόνια για τις χήρες και τους υπερήλικες. Χαρές παντού, παράπονα από παντού για την άνιση κατανομή των δώρων, ευχές και ανακατεμένα συναισθήματα.

Στολισμένο το χριστουγεννιάτικο δένδρο στην πλατεία του Δημαρχείου, η φάτνη με το νεογέννητο, η Παναγία με τους μάγους, με διάχυτο το κατανυχτικό φωτάκι στο εσωτερικό της, προς τέρψη των μικρών μας φίλων, ενώ στην πλατεία της Ηλικιωμένης ο λαμπροφώτιστος άγγελος, περιτριγυρισμένος από δεκάδες μοτοσακά, φορητάκια και τρίκυκλα, μάταια προσπαθούσε να επιβάλει την παρουσία του.

Ακούσαμε τα κάλαντα αποσπερίς και το πρωί στον Όρθρο το «Δεύτε ίδωμεν πιστοί», το μεσημέρι φάγαμε κρέας βοδινό βραστό και σουπιά μ' αυγολέμονο όπως συνειθίζετο απ' τα παλιά τα χρόνια και καλοταϊσμένοι για ριχτήκαμε στη διασκέδαση που διοργάνωσε ο «Πολυβώτης» το βράδυ των Χριστουγέννων. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς μας είπαμε οι μικροί μας φίλοι το «Άησ Βασίλη έρχεται από την Καισαρεία» και οι μεγάλοι ψάλλανε με συνοδεία μιας γλυκόηχης κιθάρας το « πάλει ο παλιός ο χρόνος».

Με το χτύπημα της καμπάνας τα μεσάνυχτα που σηματοδοτούσε την είσοδο μας στον καινούριο χρόνο και με το αναβοσβήσιμο των φώτων ξερκόσαμε εκείνον που μας πέρασε – έτσι κι αλλιώς τίποτα δεν επρόσφερε στην οικουμένη – και καλωσορίσαμε το νέο γεμάτο προσδοκίες και με την ελπίδα πως και με την επιφύλαξη του Αγίου Πνεύματος οι ξεροκέφαλοι πολιτικοί μας θα πάρουν την απόφαση να δώσουν αύξηση στους χαμηλόμισθους και στους μικροσυνταξιούχους.

Μεγαλειώδης και με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων εκίνησε η πομπή από την εκκλησία της Ποταμίτισσας προς το λιμάνι για τον αγιασμό των υδάτων. Επιβλητική η εξέδρα πάνω στην οποία ο αρχιμανδρίτης με τους ψαλτάδες έψαλαν το «Εν Ιορδάνη», η παρέα των βουτηχτάδων σε ημικύκλιο μέσα στη θάλασσα περιμένοντες τη ρίψη του Σταυρού και το πλήθος να χειροκροτεί το παλικάρι που ανέσυρε το Σταυρό από το βυθό της θάλασσας.

Και όταν όλα τέλειωσαν και πήραμε το δρόμο της επιστροφής, ο νους μας εφευρούγισε λίγο μακρύτερα στο ευεργετικό επίδομα του Πάσχα που θα μας βοηθήσει και αυτή τη φορά να βάζουμε τ' αυγά μας κόκκινα και να ζυμώσουμε λαμπρόπιτες και ψιλοκούρα.

GREEN AND BLUE ΨΑΡΕΜΑ - ΚΥΝΗΓΙ - ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΙΔΗ - ΕΙΔΗ PET SHOP

Επώνυμα είδη στις καλύτερες τιμές

ANNA ΧΑΡΤΟΦΥΛΗ

Νίσυρος, τηλ. 22420-31100

ΓΙΟΡΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

Η ΙΤΑΛΙΚΗ ΣΚΛΑΒΙΑ ΚΑΙ Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ

Φέτος γιορτάζουμε την 61η επέτειο της Ενσωμάτωσης της Δωδεκανήσου με την Μητέρα Ελλάδα. Την ιστορική κατακράτηση των πόθων και αγώνων του Δωδεκανησιακού λαού με τη συνθήκη των Παρισίων του 1947, που τερμάτισε τον πόλεμο. Γιορτάζουμε την Απελευθέρωση της Δωδεκανήσου, που ήταν μια κατάκτηση του Δωδ/κού λαού μέσα από αγώνες, θυσίες, αντίσταση, πίστη και πείσμα.

Η Δωδεκάνησος πλήρωσε σκληρά τη μοίρα της. Σκλαβιά 630 χρόνων, σφαγές, λεηλασίες, διωγμοί και ταπεινώσεις, δεν μας λύγισαν. Δεν έσβησαν την ελπίδα και το όραμα για τη λευτεριά. Με το όραμα αυτό και την ελπίδα έζησαν και πέθαναν γενεές ολόκληρες Δωδεκανησίων. Δεν είναι δυνατό μέσα σε περιορισμένα χρονικά όρια να ιστορηθούν και να τονιστούν τα όσα υπέστησαν οι Δωδεκανησίοι στα χρόνια αυτά της δουλείας κάτω από τη μπότα αδιόριστων και βάρβαρων κατακτητών. Οι Ενετοί (Ιππότες Αγίου Ιωάννου) το 1309, οι Τούρκοι το 1522, οι Ιταλοί το 1912, οι Γερμανοί Ναζί το 1943, η Αγγλική Στρατιωτική Διοίκηση το 1945-1947, με τις μηχανορραφίες της γύρω από την Ένωση με τη Μητέρα Ελλάδα. 31 Μαρτίου 1947 η Ελληνική Στρατιωτική Διοίκηση και 7 Μαρτίου 1948 η Ευλογημένη Ημέρα για τη Δωδεκάνησο.

Με συντομία θα αναφερθώ στην ιταλική περίοδο, την οποία έζησα. Η Ιταλία για να εκβιάσει την Τουρκία σε ανακωχή, με την οποία ευρισκίτο σε εμπόλεμη κατάσταση στην Κυρηναϊκή και την Τριπολιτίδα, κατέλαβε τα Δωδεκάνησα το 1912. Ο στρατηγός Αμέλιο, ο οποίος ήταν αρχηγός των ιταλικών στρατευμάτων, αποβίβαστηκε στη Ρόδο στις 4 Μαΐου του 1912 και στις 6 Μαΐου, με προκήρυξη του στο Ροδιακό λαό, τον διαβεβαίωσε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο, ότι κατέλαβε τα νησιά ως ελευθερωτής και όχι ως κατακτητής. Τις διαβεβαιώσεις αυτές τις έδωσε, κατά τις επισκέψεις του και στους Δημογέροντες της Ρόδου και στο Μητροπολίτη Ρόδου, ως στρατηγός και ως χριστιανός.

Οι Δωδεκανησίοι δεν έδωσαν πίστη στις διαβεβαιώσεις αυτές και με άκρα μισοτικότητα οργάνωσαν Πανδωδεκανησιακό Συνέδριο στις 3-4 Ιουνίου του ίδιου έτους στην Ι. Μονή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο, όπου παρέστησαν εκπρόσωποι από όλα τα νησιά της Δωδεκανήσου. Με ψήφισμά τους εξέφρασαν τον προαιώνιο πόθο τους να ενωθούν με την Μητέρα Ελλάδα. Εκήρξαν την Αυτονομία των Νήσων, την οποία ονόμασαν «Πολτεία του Αιγαίου» ή το «Κονόν των Νησιωτών», με σημεία την κυανόλευκη και έμβλημα τον Απόλλωνα Ήλιο.

Το Συνέδριο εκείνο χρησίμευσε ως πύραυλος, για να αποκαλυφθούν οι απάτη και οι πραγματικές προθέσεις της Ιταλίας για τη Δωδεκάνησο. Οι συνέδριοι συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν και από τότε εφαρμόστηκαν μέθοδοι μισελληνικές και τυραννικές, που κατασπύλιαν τον χριστιανισμό και τον ανθρωπισμό. Οι Δωδεκανησίοι δεν εκάμφθησαν, δεν σταμάτησαν τους αγώνες τους. Συλλαλητήρια έγιναν και εστάλησαν επιστολές διαμαρτυρίας στην Προσφυμική Διάσκεψη του Λονδίνου, όπου συνεζήτητο το ζήτημα

των Νήσων του Αιγαίου το 1913.

Επίσης, όταν συνεζήτητο στο Συνέδριο της Ειρήνης, κατά το 1919, το ζήτημα της Δωδεκανήσου, εστάλησαν ψηφίσματα.

Εδώ δε στα Δωδεκάνησα, σ' όλα τα νησιά και σ' όλα τα χωριά, οργανώθησαν παλλαϊκά συλλαλητήρια, εκφωνήθησαν λόγοι υπέρ της Ένωσης, από δασκάλους και καθηγητές. Επακολούθησαν φρικτές και αιματηρές σκηνές από ιταλούς στρατιώτες και καραμπινιέρους, συλλήψεις, φυλακίσεις και τραυματισμοί. Στο χωριό Βιλιανόβα της Ρόδου, στις 7 Απριλίου 1919, κατά τη Β' Ανάσταση, ιταλός στρατιώτης, σε παλλαϊκό συλλαλητήριο, εφόνευσε με τη λόγχη του τον παπά Λουκά, εφημέριο. Εφονεύθη επίσης η Ανθούλα Ζερβού. Οι δάσκαλοι συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν και πέντε δημότες και πολλοί τραυματίστησαν από τις λόγχες και τους υποκοπάνους των όπλων. Τα γεγονότα αυτά έγιναν γνωστά στην Ευρώπη.

Με τη διπλωματική δραστηριότητα που επέδειξε ο Ελευθ. Βενιζέλος, υπογράφηκε μεταξύ της Ιταλίας και της Ελλάδος στις 29 Ιουλίου 1919 η συμφωνία Τίτον - Βενιζέλου, η οποία καταγγέλθηκε από την Ιταλία στις 22 Ιουλίου 1920 και στις 10 Αυγούστου 1920 υπεγράφη η Συνθήκη των Σεβρών, με την οποία η Ιταλία παρατήρησε υπέρ της Ελλάδος, όλων των δικαιωμάτων της επί των «Νήσων του Αιγαίου Πελάγους και των εξ αυτών εξαρτημένων Νησιδών». Και η συνθήκη αυτή, καταγγέλθηκε στις 8 Σεπτεμβρίου 1922, μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, έργο των Μεγάλων Δυνάμεων και «φίλων» μας. Και επακολούθησε η Συνθήκη της Λωζάννης στις 24 Ιουλίου 1923, με την οποία αναγνωρίστηκε η κυριαρχία της Ιταλίας επί των Νήσων της Δωδ/νήςσου. Έργο και αυτό των Μ. Δυνάμεων. Και αρχίζει ο αφελλητισμός της Δωδ/νήςσου. Ο Γολγοθάς των Δωδ/νών.

Με το Β.Δ. 1354/1924 έγινε η προσάρτηση της Δωδ/νήςσου στην Ιταλία με το όνομα «Ιταλικές Νήσους του Αιγαίου» (Isole Italiane dell' Egeo). Με το Ν.Μ. 1854/1925 εδόθη στους κατοίκους της Δωδ/νήςσου η μικρή υπηκοότητα, η Cittadinanza. Με τα Ν.Δ. 57/1924 και 46/1925 απαλοτριώθηκαν αναγκαστικά, στην κυριολεξία δημεύθηκαν, στη Ρόδο, Κω και Λέρο, μεγάλες και εύφορες αγροτικές εκτάσεις, στις οποίες ίδρυσαν οικισμούς φραγκολεβαντών και εποίκων Ιταλών, στους οποίους παραχωρήθηκαν δωρεάν αγροτικά ακίνητα, οικήματα και μηχανήματα. Δύο οικισμοί στη Ρόδο, δύο στη Λέρο και ένας στην Κω.

Με το Ν.Δ. 52/1926 «περί δημοτικών διοικήσεων» αφαιρέθηκε από τις σχολικές εφορίες κάθε δικαιοδοσία. Το διάταγμα αυτό επιβλήθηκε δια της βίας, και αφού συνελήφθησαν και φυλακίστηκαν οι Δήμαρχοι Σύμης, Καλύμνου, Καρπάθου και οι διδάσκαλοι και απει-

λήθηκε το κλείσιμο των Σχολείων, Δημοτικών και Γυμνασίων. Διορίστηκε επίτιμος Ιταλός και επεβλήθη η διδασκαλία της ιταλικής γλώσσας στα Σχολεία.

Οι δημοδιδάσκαλοι έπρεπε να φοιτήσουν στο ιταλικό δασκαλείο της Ρόδου (στο Μαγισιόστρατο) για να διοριστούν στα δημοτικά σχολεία. Οι επιστήμονες, πτυχιούχοι ελληνικού Πανεπιστημίου, καθηγητές Γυμνασίων, δικηγόροι, γιατροί, υποχρεώθηκαν να φοιτήσουν σε ιταλικό Πανεπιστήμιο, να λάβουν τίτλο σπουδών, για να μπορούν να συνεχίσουν την εξάσκηση του επαγγέλματός τους. Δήμαρχοι Ρόδου και Κω διορίστησαν Ιταλοί αξιωματικοί. Στα άλλα νησιά, στους δήμους και κοινότητες, εκλέγονταν πρόσωπα αρεστά στην ιταλική διοίκηση, με μεθοδεύσεις και πιέσεις στους εκλογείς. Αντί των Δήμων ιδρύθησαν Κοινότητες, ως Νομικά Πρόσωπα, στη Ρόδο και Κω, για τη διαχείριση των περιουσιακών τους στοιχείων.

Το έτος 1937, διοικήτης της Δωδ/νήςσου, διορίστηκε ο Ντε Βέκι (De Vecchi) επίλεκτο στέλεχος και τετράρχης του Φασισμού. Ήταν αυτός που έδωσε τη διαταγή του τορπιλλισμού της «ΕΜΗΣ» στο λιμάνι της Τήνου στις 15 Αυγούστου 1940. Απαγόρευσε τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σ' όλα τα σχολεία της Δωδ/νήςσου, διόρισε δασκάλους και καθηγητές Ιταλούς, στους οποίους ανέθεσε τις διευθύνσεις όλων των σχολών και απαγόρευσε στους μαθητές να μιλούν μέσα στα σχολεία την ελληνική γλώσσα. Με το Ν.Δ. 20/1940 διέταξε τις Κοινότητες Ρόδου και Κω να παραδώσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία στους Δημάρχους - Ιταλούς.

Με το Ν.Δ. 53/1926 «περί κοινοτικών διοικήσεων» καταργήθηκε κάθε δεσμός της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Δωδ/νήςσου με το Πατριαρχείο Κων/πόλεως. Η Ιταλία είδε ότι το σοβαρότερο εμπόδιο για τα ανθελληνικά σχέδια ήταν η Εκκλησία και άρχισε να παρεμβάλλει εμπόδια στα έργα της. Κατάργησε τα Μεικτά Εκκλησιαστικά Δικαστήρια. Αρνήθηκε στο Πατριαρχείο να εκλέγει αρχιερείς της Δωδ/νήςσου και απαγόρευσε την πλήρωση των κενών μητροπολιτικών θρόνων. Η Μητρόπολις της Κω παρέμεινε κενή από το 1924. Ουδέμια χειροτονία ιερέα έγινε χωρίς να ζητηθεί η άδεια της ιταλικής διοίκησης. Στη Ρόδο ιδρύθηκε Μητρόπολις των Καθολικών και εκτίθησαν ναοί, στη Ρόδο, Κω, Κάλυμνο και Λέρο. Σκοπός και επιδίωξη της Ιταλ. Διοίκησης ήταν η πλήρης υποταγή της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Δωδ/νήςσου στον Παπισμό και για να το επιτύχει, έπρεπε να αναγνωριστεί ως Αυτοκέφαλο. Από το 1924 άρχισαν διαπραγματεύσεις της Ιταλ. Διοίκησης με το Πατριαρχείο, επί Πατριάρχου Κωνσταντίνου του Στ', Βασιλίου του Γ' και Φωτίου του Β', ο οποίος ζήτησε να ερωτηθεί ο Δωδ/κός Λαός με δημοψήφισμα για το θέμα αυτό. Οι διαπραγματεύσεις διεκόπησαν το έτος 1929, από την Ιταλική Διοίκηση.

Η Ιταλ. Διοίκηση επανήλθε για το θέμα αυτό το έτος 1934. Η αντίδραση του Δωδ/κού λαού ήταν καθολική και μαχητική. Στην Κάλυμνο η Εκκλησία κηρύχθηκε εν διωγμό. Εκλείσαν οι εκκλησίες από 18/1/1935 μέχρι 2/5/1937. Ο λαός και οι μοναχές των Μονών

Αγίας Αικατερίνης και Ευαγγελιστρίας ξεχύθηκαν στους δρόμους. Η νήσος κηρύχθηκε σε κατάσταση πολιορκίας. Ενεργήθηκαν συλλήψεις, φυλακίσεις και υπήρξαν τραυματισμοί από Ιταλούς στρατιώτες και καραμπινιέρους. Νεκρός ο Εμμ. Καζώνης. Η Ιταλία αναγκάστηκε να αναβάλει το φλέγον γι' αυτήν ζήτημα.

Ο καθημερινός βίος των Δωδεκανησίων ήταν μια αντίσταση και άρνηση υποταγής στον κατακτητή, στο φασισμό. Αντίσταση ήταν: Η άρνηση του Δωδεκανησίου γ' αποκήρυξη την ιταλική υπηκοότητα και να μάθει να μιλά την ιταλική γλώσσα. Η άρνηση του φτωχού μαθητή να δεχθεί την πρόταση της Ιταλ. Διοίκησης να φοιτήσει δωρεάν σ' οποιαδήποτε Σχολή Ιταλικού Παμ/μίου. Η άρνηση του εργάτη, του επαγγελματία να εγγραφεί μέλος της ιταλικής λέσχης Doro Lanoro (μετά την εργασία). Η άρνηση του Δωδ/κού λαού, της Κάλυμνιάς να δεχθεί το Αυτοκέφαλο της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Δωδεκανήσου. Αλλά ήρθε το πλήρωμα του χρόνου. Ο πόλεμος του 1940 δυνάμωσε την ελπίδα για τη ΛΕΥΤΕΡΙΑ. Καθολική ήταν η συμμετοχή των Δωδεκανησίων στον πόλεμο. Στο Σύνταγμα Δωδεκανησίων κατετάγησαν όλοι οι Δωδ/κίοι που μέγαμε στην Ελλάδα: επιστήμονες, υπάλληλοι, φοιτητές, εργάτες, ύστερα από επίμονες προσπάθειες της Δωδεκανησιακής Νεολαίας, να δεχθούν τη στρατεύση μας, γιατί είχαμε την cittadinanza (μικρή ιταλική υπηκοότητα).

Στο Στρατό της Μ. Ανατολής, στον Ιερό Λόχο, Γ' Ορεινή Ταξιαρχία κατετάγησαν οι Δωδ/νιοί, κάτοικοι των νησιών, οι οποίοι με κίνδυνο της ζωής

πορεύτηκαν από τις περιπολίες των Γερμανών στο Αιγαίο, διέφυγα προς τις Μικρασιατικές ακτές και από εκεί στη Μέση Ανατολή, για να εκπληρώσουν το πατριωτικό τους καθήκον. Και όσοι παρέμειναν στα νησιά οργάνωσαν δίκτυα πληροφοριών και επικοινωνίας με το Στρατηγείο της Μ. Ανατολής και έδωσαν πολύτιμες πληροφορίες.

Πρώτος στον πόλεμο του 1940 ο υπολοχαγός Αλέξανδρος Διάκος από τη Χάλκη, μαχόμενος ηρωικά, έπεσε νεκρός από εχθρικό βόλι τα ημερών τα της 28ης Οκτωβρίου στην Πίνδο. Θύματα των Γερμανών στην Κω ο Θεόδωρος Κώστογλου, η Ανθούλα Τρουμούχη - Πατάκου, ο Σταμάτης Περίης. Πολλοί οι νεκροί στον πόλεμο και την Αντίσταση. Πλούσιο το Μαρτυρολόγιο των νησιών μας.

Αυτή είναι εν συντομία η αγωνιστική ιστορία του Δωδεκανησιακού λαού, ο οποίος επέστη τα δεινά της δουλείας, γεύθηκε την πίκρα της ταπεινώσεως και της καταφρόνιας, γι' αυτό και εκτιμά βαθύτατα τα αγαθά της ελευθερίας, τα οποία απολαμβάνει σήμερα.

Γράφει ο Αντώνης Πληθίδης Συντάκτης Δικηγόρος

Ο Αντ. Πληθίδης εθελοντής στο Σύνταγμα Δωδ/σίων

Ο ΗΡΩΙΚΟΣ ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΤΟΥ Π.Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ

Ο Νισύριος την καταγωγή αείμνηστος Ναύαρχος του Πολ. Ναυτικού Κων/νος Νικητιάδης υπήρξε αναντίρρητα μια από τις ηρωικότερες μορφές στον κατά θάλασσαν αγώνα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και διεκρίθη ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις κατά των Γερμανών στο θαλάσσιο χώρο της Δωδεκανήσου ως πλωτάρχης-κυβερνήτης του ΑΤ «Μιαούλης». Έχει γράψει μια πλούσια ιστορία δράσης και ηρωικών κατορθωμάτων, προ της οποίας υποκλήθηκε με σεβασμό το Έθνος ολόκληρο, η δε Πολιτεία του απένειμε τις δέουσες τιμές.

Η Νισύρος, αλλά και η Δωδεκάνησος ολόκληρη, ένωσε ιδιαίτερα υπερήφανα για ένα ακόμη ηρωικό της τέκνο, το οποίο η μοίρα ευλόγησε να μετασχηματιστεί ως ο πρώτος Ναυτικός Διοικητής Δωδεκανήσου στις επίσημες εκδηλώσεις για τη λευτεριά των νησιών μας, για την οποία ο ίδιος πολέμησε με αυτοθυσία. Ένα δείγμα αυτής της αυτοθυσίας και του αγώνα του για την αποτίναξη του ξένου ζυγού από τα Δωδεκάνησα αποτελεί η αφήγηση που ακολουθεί, του Ναυάρχου σήμερα και τότε Σμιαμοφόρου Ι. Στρατάκη, που υπηρέτησε ως αξιωματικός στο πλοίο του Νικητιάδη:

«Ήταν η 1η Οκτωβρίου 1943, όταν το ΑΤ ΜΙΑΟΥΛΗΣ διατάχθηκε να απολυθεί από τη ναυτική βάση της Αλεξάνδρειας και να συνενωθεί στο νότιο Αιγαίο με άλλα πλοία του Στόλου της Μεσογείου, για να λάβει μέρος σε επιθετικές επιχειρήσεις στην περιοχή των Δωδεκανήσων. Η Ιταλία τότε είχε καταρρεύσει και ο συμμαχικός στόλος αναλάμβανε τώρα και την αποστολή να εμποδίσει τους Γερμανούς να καταλάβουν τα νησιά και να βοηθήσει στον ανεφοδιασμό και την αντίσταση των Ελληνοβρετανών μαχητών, που ήδη βρίσκονταν σ' αυτά.

Οι επιθετικές επιχειρήσεις του Στόλου στην περιοχή των Δωδεκανήσων ήταν από τις σκληρότερες και πλέον ομηφονίδες της Ναυτικής Μάχης της Μεσογείου, μέσα σε απεριόριστα χρισίμες συνθήκες. Σε ορισμένες στιγμές έμοιαζαν με κόλαση. Σκληρές και εικόνες παρόμοιες που σήμερα μόνο σε αμερικανικά φιλμ συναντά κανείς. Αερομαχίες με βόμβες, βόμβες στον αέρα να σφουρίζουν και να εκρήγνυνται δίπλα σου, πλοία να κόβονται στα δύο και να καταποντίζονται αυτάνδρα, αεροσκάφη μουγκρίζοντας να καταπίπτουν στη θάλασσα, νηοπομπές πλοίων να καταστρέφονται ολοσχερώς από τα πυρά άλλων πλοίων, μεμονωμένα εχθρικά εξοπλισμένα πλοία να εντοπίζονται σε όρους και να βυθίζονται, στρατιωτικοί στόχοι και άνδρες στην ξηρά να βομβαρδίζονται, καταδρομικά με εστίες φωτιάς ακόμα στο κατάστρωμα να σιγοπλέουν με κλίση ομολογούμενα από άλλα πολεμικά και πολυάρθρητα ναυαγία να επιπλέουν σε μια περιοχή στη μέση του πελάγους, άλλοι με βογγητά και άλλοι τραγουδώντας. Μέσα σ' αυτή την κόλαση οδήγησε με τόλη, αποφασιστικότητα, δεξιοσύνη και ψυχραιμία ο πλωτάρχης Νικητιάδης το πλοίο του για είκοσι περίπου μέρες. Με το παράδειγμά του ενέπνευσε, επέσυρε εκδηλώσεις θαυμασμού και ευγνωμοσύνης, παρασημοφορήθηκε και από την πατρίδα του και από τη σύμμαχο Αγγλία.

Αξίζει να περιγραφεί και μόνο ως θαύμα να θεωρηθεί πως ο αξιωματικός αυτός στις 9 Οκτωβρίου 1943, με τους ψύχραιμους και επιδέξιους χειρισμούς του, πέτυχε να διαφύγει το πλοίο το θανασιμο κίνδυνο που διέτρεξε σε αερομαχία με γερμανικά αεροσκάφη. Τέσσερα Στούκας πήραν θέση πάνω από το «Μιαούλη», ενώ το αντιαεροπορικό πυροβολικό του πλοίου έβαλλε αδιάκοπα εναντίον τους. Τρεις φορές τα αεροσκάφη διασκορπίστηκαν από τα πυρά του πλοίου και τρεις φορές ανασχηματίστηκαν. Στις κατάλληλες στιγμές ο κυβερνήτης είχε την ψυχραιμία να εκτελεί οφιοειδείς ελιγμούς του πλοίου, ενώ τα πυροβόλα συνεχίζαν να βάλουν. Κατά τις εφορημίσεις τους τα Στούκας έριξαν 3-4 δέσμες από τρεις βόμβες η καθέμια και η πλησιέστερη έπεσε στα δεξιά και σε απόσταση μικρότερη των 20 υαδρών από το πλοίο. Την ίδια ώρα, σε μικρή απόσταση από το «Μιαούλη» ένα άλλο αγγλικό αντιτορπιλικό, το «Panther», δεν κατόρθωσε να διαφύγει τον κίνδυνο, κτυπήθηκε από βόμβα και μέσα σε 5 λεπτά βυθίστηκε. Αμέσως το «Μιαούλης», παρά το χρίσιμο και επικίνδυνο της στιγμής, έσπευσε κοντά, καθάίρεσε βενζινακάτο και περισυνέλεξε τον κυβερνήτη του «Panther», 5 αξιωματικούς και 182 ναύτες.

Το αντιτορπιλικό «Μιαούλης», με κυβερνήτη τον Νικητιάδη, κατά τις επιχειρήσεις στα Δωδεκάνησα πέτυχε την κατάρριψη 5 εχθρικών αεροπλάνων, τη βύθιση τριών εχθρικών πλοίων, το βομβαρδισμό των πυροβολείων του λιμένος Ρόδου και ανέδειξε έναν ακόμη ήρωα στην Ιστορία του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού, τον Κωνσταντίνο Νικητιάδη».

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ

Οι πρώτοι Δωδεκανησίοι βουλευτές γονατιστοί στον Άγνωστο Στρατιώτη

Από τις 7 Μαρτίου 1948 τα Δωδεκάνησα είχαν ενωθεί και επίσημα με τη Μητέρα Ελλάδα. Και στις βουλευτικές εκλογές της 5ης Μαρτίου 1950 πήραν μέρος για πρώτη φορά υπο-

Από αριστερά Στ. Κοσιδάς, Γ. Χατζησταυρής, Γ. Ιωαννίδης, Ι. Ζιγής

ψήφιστη από τα νεοαπελευθερωθέντα Δωδεκάνησα. Στις εκλογές τότε ψήφισαν μόνο άνδρες, αφού δεν είχε ακόμα δοθεί δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες και τα έγκυρα ψηφοδέλτια ήταν 23.365. Εκλέχτηκαν τότε ως πρώτοι βουλευτές Δωδεκανήσου: ο Στέλιος Κοσιδάς από το Κόμμα των Φιλελευθέρων με 2.814 ψήφους, ο Γιάννης Ζιγής και ο Γεώργ. Ιωαννί-

μετά την ορκωμοσία τους έπευσαν να αποτίσουν τον οφειλόμενο φόρο τιμής στους ήρωες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και ιδιαίτερα σ' αυτούς που θυσίασταν για τη λευτεριά των Δωδεκανήσων. Στο σημερινό: οι βουλευτές (από αριστερά): Σ. Κοσιδάς, Γ. Χατζησταυρής, Γ. Ιωαννίδης και Ι. Ζιγής, στη Αθήνα. (Φωτ. από το Αρχείο Κυρ. Φίνα)

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ ΤΟΥ «ΓΝΩΜΑΓΟΡΑ»

Με την παρουσία πολλών μελών και φίλων του «Γνωμαγόρα» έλαβε χώρα το Σάββατο 24 Ιανουαρίου στην αίθουσα της «Γιαννιδείου Νισυριακής Εστίας» η κοπή της Βασιλόπιττας του Συλλόγου, που και εφέτος ήταν προσφορά του Πασχάλη και της Κατερίνας Πασχαλίδη.

Τη βασιλόπιττα ευλόγησε ο συμπατριώτης μας παπα-Στάθης Αρκαμούζης, προϊστάμενος του Μητροπολιτικού Ναού του Αγίου Νικολάου Καισαριανής, παρισταμένου και του Αρχιμανδρίτη Διονυσίου Σιφναίου, ιεροκήρυκα του

ιδίου ναού.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο συμπατριώτης μας Υφυπουργός Εμπορ. Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής Πάνος Καμμένος, ο οποίος προσέφερε στο Σύλλογο εικόνα του Αγ. Νικολάου, ο επίσης συμπατριώτης μας βουλευτής Γιώργος Νικητιάδης, ο βουλευτής Νίκος Ζωίδης, ενώ ο Υφυπουργός Εξωτερικών Γιάν. Βαληνάκης, ευρισκόμενος εκτός Αθηνών, εκπροσωπήθηκε από τη σύζυγό του, μας απηύθυνε δε και ευχετήριο μήνυμα. Μήνυμα επίσης με ευχές πήρα-

με και από την πολυετή Δωδεκανήσου Μίκα Ιατριδίδη. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν ακόμα ο Έπαρχος Καρπάθου-Κάσου κ. Ερωτόκριτος, η Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Δωδεκανησιακών Σωματείων Αθηνών Λίνα Χαράλαμποπούλου, ο Αντιπρόεδρος Γιάν. Φραγκούλης, ο επίτ. Πρόεδρος Φιλ. Καλούδης, η Πρόεδρος του Συλλόγου Ροδίων Μαίρη Κοκνήνη, εκπρόσωποι των Συλλόγων Κω και Τήλου και η φίλη του Συλλόγου και Νισυριά εκ συζύγου Κική Κοντοβερύ.

Προς τους παρισταμένους απηύθυνε χαιρετισμό και ευχές ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γιάν. Χαροπύλης, ο οποίος έκανε ειδική αναφορά στην τιμητική πα-

ρουσία των προαναφερθέντων πολιτικών και των εκπροσώπων των Δωδεκανησιακών Συλλογικών φορέων, ενώ δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει τους δύο κληρικούς για την πρόθυμη ανταπόκρισή τους στην πρόσκληση του Συλλόγου καθώς και το ζεύγος Πασχαλίδη για την προσφορά τους.

Στη συνέχεια έκοψε την πίττα από την οποία τυχεροί αναδείχθηκαν ο Γιάννης Νικολόπουλος και η Μαρία Π. Πασχαλίδη, στους οποίους προσφέρθηκε ασημένιο «γούρ» και ένα CD, προσφορά της Ανδρομάχης Διαμαντοπούλου με μελοποιημένα ποιήματά της.

Η εκδήλωση συνεχίστηκε με παράθεση μικρής δεξίωσης.

ΝΙΣΥΡΙΚΑ ΜΑΝΤΑΤΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΗ ΝΙΣΥΡΟ

Πάντα βρίσκουν τον τρόπο οι συμπατριώτες μας που μένουν στη Νίσυρο, να σπάσουν τη μονοτονία των χειμώνα και να δημιουργούν ευκαιρίες για την ψυχαγωγία τους. Και πιο κατάλληλη γι' αυτό ευκαιρία προσφέρουν οι γιορτές των Χριστουγέννων, στις οποίες φροντίζουν πάντα να περνούν ευχάριστα. Έτσι κι εφέτος άλλαξε η ατμόσφαιρα, με το γιορταστικό διάκοσμο παντού, με πολύχρωμο φωτισολισμό, με δέντρα ολόφωτα και με λογής-λογής στολίδια, με χριστουγεννιάτικα τραγούδια και κάλαντα, με ασυνήθιστα αυξημένη κυκλοφορία στους δρόμους και με ζωνή κίνηση στα μαγαζιά. Και στα καφενεία η συντησμένη εικόνα με τους επ' ευκαιρία τζογαδόρους, να τηρούν το έθιμο για το... καλό των ημερών, ζημερωμένοι γύρω από το πράσινο τραπέζι. Ασυνήθιστες εικόνες, όμως με αέρα ελπίδας και αισιοδοξίας.

Αισθητά ήταν κι εφέτος η παρουσία αυτών που έφυγαν από το νησί και προμήσαν να περάσουν τις γιορτές στην πρωτεύουσα. Γιατί στους λίγους τέτοια κενά πάντα είναι ευδιάκριτα. Όμως και εκείνοι που έμειναν καλά πέρασαν.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων εγκαινίασε η Έπαρχος Μαρία Κυραϊ-

ου η οποία, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποιεί ειδικό ταξίδι στη Νίσυρο για να ανταλλάξει ευχές με τις Αρχές και τον κόσμο, αλλά και να εκδηλώσει την αγάπη της προς τα παιδιά, στα

Η Φιλαρμονική με την Έπαρχο στη Νίσυρο

οποία μοίρασε δώρα.

Μαζί και πάλι η Φιλαρμονική του Δήμου Κω, η οποία παρουσιάζει ένα πλούσιο πρόγραμμα από Κάλαντα και άλλα χριστουγεννιάτικα τραγούδια. Ακολούθησαν οι καθιερωμένες χορο-

επεριδές για ενίσχυση διάφορων Συλλογικών φορέων. Από το Δήμο έλαβαν χώρα οι εκδηλώσεις αγάπης προς τμή των παιδιών και των συνταξιούχων προς τους οποίους μοιράστη-

την υποδοχή του Νέου Χρόνου. Μόλις οι καμπάνες ανήγγειλαν το γεγονός, ο ουρανός γέμισε από πολύχρωμα πυροτεχνήματα, καταγιστικά πυρά δονούσαν την ατμόσφαιρα, ενώ ο συγκεντρωμένος κόσμος, όλοι αγαπημένοι και μονοιασμένοι, υποδέχονταν το Νέο Χρόνο και με εκδηλώσεις ενθουσιασμού αντάλλασαν ευχές και αποτιμούσαν στο μίνιμα που απήχθη ο Δήμαρχος. Κι όλοι μαζί πήραν μέρος στην πλούσια δεξίωση που παρέθεσε ο Δήμος. Αναπόφευκτο ήταν το ξενύχτι εκείνο το βράδυ, γι' αυτό και την επομένη, στη Δοξολογία για το Νέο Έτος ήταν μετρημένοι στα δάχτυλα αυτοί που παραβρέθηκαν.

Όμως και στα άλλα διαμερίσματα το χρώμα των ημερών ήταν διαφορετικό, πιο έντονο, πιο φωτεινό από αυτό της καθημερινότητας. Με χριστουγεννιάτικο διάκοσμο, με φωταφίες, με στολίδια και με χαρά υποδέχθηκαν οι κάτοικοι το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο που επισκέφθηκαν τα χωριά για ν' ανταλλάξουν ευχές και να κόψουν τη Βασιλόπιτα.

Για την ψυχαγωγία των κατοίκων το μουσικό συγκρότημα της «Ηχογένεσης» παρουσίασε καλλιτεχνικό πρόγραμμα με Κάλαντα και άλλα χριστουγεννιάτικα τραγούδια.

και δώρα, ενώ ακολούθησε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Ιδιαίτερα όμως φαντασμαγορική ήταν η εκδήλωση που οργανώθηκε στο προαύλιο της Δημαρχίας, γύρω από το Χριστουγεννιάτικο δέντρο για

Ολοκληρώνονται οι εργασίες στη μαρίνα των Πάλων

Με εντατικό ρυθμό προχωρούν προς την ολοκλήρωσή τους τα έργα στη μαρίνα των Πάλων. Ήδη έχει περατωθεί η τοποθέτηση των δικτύων ύδρευσης και ηλεκτροφωτισμού, οι εργασίες πόντισης μπλόκων και επίστρωσης στο κατάστρωμα της προβλήτας βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο, ενώ ολοκληρώνεται και όλη η υπόλοιπη υποδομή, με προοπτική από την ερχόμενη Άνοιξη η μαρίνα

«να ανοίξει τις πύλες της» και να φιλοξενησει τα καταπλέοντα για ελλιμενισμό τουριστικά σκάφη αναψυχής.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών αποκαθίστανται και οι εκσκαφές που είχε υποστεί η παραλία των Πάλων, η οποία, ανακαινισμένη και εξωραϊσμένη με τα νέα λιμενικά έργα, περιμένει και πάλι να δοθεί στη διάθεση των πολυπληθών επισκεπτών της.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ

ΤΗΣ «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ» ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 Μαρτίου και ώρα 17.00: Καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τοπικούς χορούς από τα χορευτικά συγκροτήματα των Δωδεκανησιακών Συλλόγων, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας (Αίθουσα Μελίνας Μερκούρη) στο Ν. Φάληρο.

ΚΥΡΙΑΚΗ 15 Μαρτίου και ώρα 10.30: Δοξολογία στον Ι. Ναό Αγ. Γεωργίου Καρύτου (Πλατεία Κλαυθμόνων) - Εκφώνηση πανηγυρικού - Κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη.

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Η ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΝΙΣΥΡΟΥ

Τακτικά δρομολόγια - Εκσυγχρονισμένες συνθήκες ταξιδιού

Ικανοποιητικά διεξάγεται τον τελευταίο καιρό η ακτοπλοϊκή σύνδεση της Νισύρου τόσο με τον Πειραιά, όσο και με τα άλλα γύρω νησιά, ενώ τα πλοία που εξυπηρετούν τη γραμμή ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κοινού και ποιοτικά και χρονικά, παρέχοντας σ' αυτό άνετες και συγχρονισμένες συνθήκες ταξιδιού. Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα ισχύοντα, η συγκοινωνία διεξάγεται:

– Με το Ε/Γ-Ο/Γ ΔΙΑΓΟΡΑΣ δύο φορές την εβδομάδα (Πέμπτη και Κυριακή από Πειραιά) στο δρομολόγιο από Πειραιά προς Ρόδο και επιστροφή Παρασκευή - Δευτέρα, με προσέγγιση και στα ενδιάμεσα νησιά.

– Με το Ε/Γ-Ο/Γ ΠΡΩΤΕΑΣ κάθε Τετάρτη και Παρασκευή στο δρομολόγιο από Ρόδο προς Κω και επιστροφή Πέμπτη και Σάββατο.

– Με το ταχύπλοο «ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ» κάθε Δευτέρα και Πέμπτη από Ρόδο προς Λέρο και επιστροφή αυθημερόν.

– Με το Ε/Γ-Ο/Γ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΠΗΛΙΑΝΗ από Νίσυρο προς Ρόδο με επιστροφή αυθημερόν.

Κανονικά επίσης διεξάγεται το καθημερινό δρομολόγιο προς Καρδάμενα, το οποίο από 1ης Μαρτίου αναλαμβάνει να εκτελεί το Ε/Γ-Ο/Γ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΠΗΛΙΑΝΗ με 4 δρομολόγια (Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή - Σάββατο) προς Καρδάμενα και 2 (Τρίτη και Πέμπτη) προς Κω, με επιστροφή. Το δρομολόγιο αυτό, όπως είναι γνωστό, παρέχει τη δυνατότητα για καθημερινή εξυπηρέτηση με πλοίο ή αεροπλάνο από την Κω.

Όλα τα παραπάνω δρομολόγια επιχορηγούνται από πιστώσεις του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΣ. ΣΑΡΡΗ

ΝΙΣΥΡΟΣ

Χειροποίητα και έτοιμα κοσμήματα. - Επισκευές.

Γίνονται δεκτές και παραγγελίες.

Τηλ. 22420-31685 - Κιν. 6973-653622

Διαπλάτυνση στο Επαρχιακό οδικό Δίκτυο ΕΡΓΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ

Έργα διαπλάτυνσης και συντήρησης του επαρχιακού οδικού δικτύου εκτελούνται στην περιοχή του Εμπορείου. Συγκεκριμένα, γίνεται διαπλάτυνση κατά 2,5 μέτρα στο τμήμα από τη διασταύρωση προς τα Νικά μέχρι το δρόμο προς Ηφαίστειο. Σε τμήματα του δρόμου αυτού εκτελούνται στερεωτικά έργα στο πρανές, προς αποφυγή κατολισθήσεων. Η δαπάνη του έργου, που ανέρχεται στο ποσό των 650.000 ευρώ, καλύφθηκε από το Νομαρχιακό Ταμείο. Οι εργασίες βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη, με προοπτική να έχουν ολοκληρωθεί έως την έναρξη της νέας θερινής περιόδου.

ΕΡΓΑ ΕΞΩΡΑΪΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΤΑΜΗΤΙΣΣΑ

Έργα εξωραϊσμού γίνονται, σύμφωνα με πληροφορίες μας, στον Ι. Ναό της Ποταμητίσσας. Στον εξωτερικό τοίχο του πρόναου έγινε αφαίρεση σοβάδων και ασβεστοί, αποκαλύφθηκαν οι πέτρες και έγινε αρμολόγημα με λευκό τσιμέντο. Στο επόμενο στάδιο, κατά τις ίδιες πληροφορίες, θα γίνει στερέωση στο δάπεδο του πρόναου, σε πολλά σημεία του οποίου έχουν σημειωθεί καθιζήσεις.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ «ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΗ»

Έργα ανάπλασης εκτελέστηκαν στην Ηλικιωμένη και άλλαξαν την όψη της ιστορικής πλατείας η οποία, ιδιαίτερα τα καλοκαίρια, αποτελεί το πιο πολυσύχναστο μέρος του χωριού. Τα έργα περιελάμβαναν τοποθέτηση υπόγειου αποχετευτικού αγωγού για παροχέτευση του νερού της βροχής που κατεβαίνει από το δρόμο του Λυκείου. Και στη συνέχεια επιστροφή της πλατείας με βοτσαλωτό ψηφιδωτό με διάφορες παραστάσεις, έργο του Ντίνου Παπαδέλια. Για τη δαπάνη του έργου εγκρίθηκε πίστωση, με ενέργειες του Υφυπουργού Εξωτερικών και βουλευτή Δωδεκανήσου Γιάννη Βαλινάκη, σε εκπλήρωση υπόσχεσής του προς το Δήμαρχο.

Με λίγα λόγια

- Ανάμεσα στους 33 αριστούχους μαθητές και μαθήτριες των Λυκείων της Δωδεκανήσου που βράβευσε η Νομαρχία και η Λέσχη LIONS της Ρόδου ήταν και η Άννα Δημ. Χαρτοφύλη του Λυκείου Νισύρου.
- Κατά τις δημαρσίες που έγιναν στο Δήμο Νισύρου, ανεδείχθη Πρόεδρος του Δημοτ. Συμβουλίου ο Αντώνης Καρακωνσταντίνου και Αντιδήμαρχος ο Νίκος Κων. Σταυριανός (ο Άγιος).
- Στο «Σπίτι της Αποστολιδαινας» μεταφέρθηκε η Δημοτική Βιβλιοθήκη και στο οικία της πλατείας Ηλικιωμένης, όπου στεγαζόνταν έως τώρα, θα εγκατασταθεί το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ).
- Το τοσιχαρό κρύο την ημέρα των Θεοφανών δεν εμπόδιζε τους νεαρούς κολιμβητές να πέσουν στη θάλασσα για να πιάσουν το Σταυρό. Τυχεροί αναδείχθηκαν: Στο Μανδράκι ο Αλέξανδρος Ν. Χαρίτος και στους Πάλους ο Γεώργιος Κορίτζης.
- Συνεχείς ήταν οι διακοπές ηλεκτρ. ρεύματος στη Νίσυρο λόγω της κακοκαιρίας και δημιουργήσαν πολλά προβλήματα στο νησί, ενώ κάποιες αναφέρεται σε σημεία του δικτύου προκάλεσαν κίνδυνο πυρκαγιάς.
- Από τη Γεν. Γραμματεία Περιφέρειας απερρίφθησαν οι ενστάσεις που είχαν υποβληθεί για το διαγωνισμό των έργων ανάπλασης της Τάβλας του Γιαλού και αναμένεται η έναρξη των εργασιών.
- Περαιτώθηκαν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες και αναμένεται η εγκατάσταση του εργολάβου και η έναρξη των εργασιών συντήρησης και επισκευής του κτηρίου της Καζάρμας. Το έργο, όπως έχουμε γράψει, ανατέθηκε στον Μηχανικό Δημ. Μυλωνά και η προθεσμία παράδοσής του είναι επτάμηνη.
- Περαιτώθηκαν τα έργα εξωραϊσμού στον προαύλιο χώρο των Ηφαιστειολογικών μουσείων Νικιών και Εμπορείου.
- Στον Πολιτ. Μηχανικό Περούλη Καμπανή ανατέθηκε το έργο κατασκευής γηπέδου 5Χ5 στους Πάλους.

Η ΕΤ. ΝΙΣ. ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ

Δική της ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο απέκτησε η Εταιρεία Νισυριακών Μελετών με στοιχεία:

www.nisyriakesmeletes.gr

Η σελίδα περιλαμβάνει πλούσιο ιστορικό και ενημερωτικό υλικό, το οποίο ενδιαφέρει τον κάθε Νισύριο ή και φίλο της Νισύρου.

Για μια αισθητική αναβάθμιση ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΕΠΩΜΕΝΑ

Λόγια καλά ακούγονται κάθε τόσο και σχόλια επαινετικά διατυπώνονται για την προσπάθεια που καταβάλλεται στη Νίσυρο, ώστε να συντηρηθούν τα υπάρχοντα σπίτια και να αναστηλωθούν τα παλιά και ερειπωμένα. Και είναι μια αλήθεια, μια πραγματικότητα, που εύκολα και με μια πρόχειρη ματιά διαπιστώνεται.

Παρά την προσπάθεια όμως που καταβάλλεται, υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις που κάποια σπίτια, κρυμμένα σε γωνιές, σε δρόμους και σε άλλα σημεία, κεντρικά ή απόκεντρα, διεκδικούν ένα μερίδιο από την προσοχή και τη φροντίδα των ιδιοκτητών τους πρώτα-πρώτα, αλλά και όσων άλλων έχουν την ευθύνη για ευπρεπή εμφάνιση του νησιού.

Τοίχοι ερειπωμένοι εγκυμονούν κίνδυνο κατάρρευσης με ό,τι αυτό θα μπορούσε να συνεπάγεται. Άλλοι χώροι φιλοξενούν όλα τα απορρίμματα της γειτονιάς, ενώ άλλα κτήρια όρθια και καλοστεκούμενα έχουν ανάγκη από φροντίδα, από ένα ευπρεπισμό, ώστε να εκλείψει η ασχήμια με τα σκουριασμένα κάγκελα, με τα σπασμένα τζάμια, με τα ετοιμόρροπα μπαλκόνια. Και όλα αυτά πάνω σε δρόμους κεντρικούς και ανάμεσα σε σπίτια καλοστεκούμενα και φρεσκοσυντηρημένα.

Σε μια μικρή πρόχειρη βόλτα μας εντοπίσαμε κάποια από αυτά, βέβαια όμως ότι μια πιο προσεκτική ματιά θα φέρει στην επιφάνεια και άλλα παρόμοια, για τα οποία κάποιος πρέπει να φροντίσει, ώστε να εξαλειφθεί όπου υπάρχει η ασχήμια. Και πρέπει να εξαλειφθεί, γιατί είναι κρίμα τέτοιες μεμονωμένες περιπτώσεις να αμαυρώνουν την εικόνα ολόκληρου του νησιού.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Εγκρίθηκε η προκήρυξη για το έργο των Λουτρών Υποδείξεις από το Νίκο Γιαννίό

Εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο το σχέδιο προκήρυξης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την εκτέλεση του έργου επισκευής του κτηρίου των Λουτρών και το συγκεκριμένο σχέδιο σύντομα θα δοθεί στη δημοσιότητα, για ενημέρωση και ανταπόκριση των ενδιαφερομένων για την ανάληψη του έργου. Με την εξέλιξη αυτή γίνεται έναρξη των προβλεπόμενων διαδικασιών και ελπίζεται ότι το κτήριο σύντομα θα ξαναβρεί την παλιά του μορφή.

Στο μεταξύ ο συμπατριώτης μας πολίτ. μηχανικός Νίκος Γιαννιός, Αντιδήμαρχος Παλ. Φαλήρου, με αρκετή γνώση και εμπειρία σε τέτοια μορφής θέματα, με επιστολή του προς το Δήμο διαφωνεί ως προς τον τρόπο που επελέγη για την εκτέλεση του έργου, χαρακτηρίζει το σχέδιο ως συρραφή κειμένων που έχουν χρησιμοποιηθεί σε παρεμφερείς διαγωνισμούς και εντοπίζει ασάφειες, ελλείψεις καθώς και όρους και προβλέψεις ενδοχομένους νομικά επικίνδυνες. Επισημαίνει δε ότι ο τρόπος που επελέγη είναι χρονοβόρος, κρύβει παγίδες και οδηγεί σε μια ατελείωτη διαδικασία. Γι' αυτό και προτείνει στο Δήμο να ακολουθήσει διαφορετική πορεία από αυτή που προβλέπει το σχέδιο, ενώ δεν παραλείπει να συστήσει έλεγχο για την εμπειρία και αξιοπιστία αυτών που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον για το έργο.

Ο Νίκος Γιαννιός προτείνει τέλος, κάποιες αναγκαίες συμπληρώσεις και επεξηγήσεις στο υπόψη σχέδιο και καταλήγοντας θέτει τον εαυτό του στη διάθεση του Δημοτικού Συμβουλίου, με πρόθεση όπως τονίζει να βοηθήσει το Δήμο της ιδιαίτερης πατρίδας του.

Βιβλιοπαρουσίαση

«ΤΟ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟ»

Του Αντώνη Γεωργιάκη

Ένα ακόμη βιβλίο με τίτλο «Το Χειρόγραφο» έδωσε στην κυκλοφορία ο συμπατριώτης μας Αντώνης Γεωργιάκης, από το Παρίσι, και μας το προσέφερε με την αγάπη του. Πρόκειται για ένα ιστορικό μυθιστόρημα που αναφέρεται σε μια εποχή βίας και αναβρασμού, με τον πρωταγωνιστή της υπόθεσης να ακολουθεί μια πορεία, στην οποία συναντά την ομορφιά, την ασπλάχνια, την υπεροψία των καιρών, την αθλιότητα και την κακομοιρία των αδυνάτων, παράλληλα όμως και την αλληλεγγύη, το σεβασμό, τη φιλία, την καλοσύνη, τον έρωτα. Θα έρθει αντιμετώπιος με γίμνες δυο αντιξοότητες, θα παλέψει, θα υποφέρει, θα χάσει, αλλά και θα νικήσει. Όσοι στο τέλος, γερασμένοι πιά, θα βρει καταφύγιο στη Νίσυρο, όπου περνά τις μέρες του, εκδηλώνοντας πάντα τον ενθουσιασμό και την πίστη του στη ζωή. Είναι ένα βιβλίο των Εκδόσεων Χατζηνικολή, καλογραμμένο, γλαφυρό στην αφήγηση, κομψό στην εμφάνιση και με εξώφυλλο που το κοσμεί μια σύνθεση με θέμα το μοναστήρι της Παναγιάς της Σπηλιανής. Ευχαριστούμε και συγχαίρουμε τον φίλο Αντώνη και του ευχόμαστε καλή συνέχεια.

Γιάννης Χαρτοφύλης

Η κοπή της «πίττας» της «Θερμανής»

Στη «Γιαννίδειο Νισυριακή Εστία» έκοψε τη «Βασιλόπιτα» ο Σύλλογος «Παναγία Θερμανή», με την παρουσία μελών και φίλων του Συλλόγου, ανάμεσα στους οποίους ο καθηγητής Αντώνης Αντάπας. Τους παρισταμένους ευχαρίστησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Τάσος Μαύρος, ευχίθηκε για την καινούργια χρονιά και έκοψε την «πίττα», της οποίας τυχερή ήταν η Άννα Χαλκιά-Δημακοπούλου. Ακολούθησε μικρή δεξίωση.

ΕΥΧΕΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Για τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους απέστειλαν στον «Γνωμαγόρα» ευχές: Ο Σεβ/τος Μητροπολίτης Λερού - Καλύμνου - Αστυπαλαίας Παΐσιος, ο Αρχιερατικός Επίτροπος Νισύρου Αρχιμανδρίτης Στεφάνος Καλλιστής, η Ηγουμένη Μαρίνα της Ι. Μονής Παναγίας Υψηλής Ρόδου, ο Υφυπουργός Εξωτερικών Ι. Βαλινάκης, ο βουλευτής Δωδεκανήσου Ν. Ζωΐδης, ο βουλευτής Λευτέρης Ζαγορίνης Δήμαρχος Κω Γ. Κυρίτσης, ο Δήμαρχος Νισύρου Ν. Καρακωνσταντίνος, οι πολιτευτές: Δωδεκανήσου Μ. Ιατρίδου και Γ. Βασσάρας, ο συμπατριώτης μας δικηγόρος Αντ. Πληθίδης, η Ομοσπονδία Δωδίκων Σωματείων Αθηνών, ο Σύλλογος «Δωδεκανησιακή Μέλισσα», οι Σύλλογοι: Νισυρίων Ρόδου «Πορφυρίς», Κω «Διαβάτης», Καναδά «Παναγία Σπηλιανή», Μεμβούρνης «Παναγία Θερμανή», ο Σύλλογος Ροδίων Αθηνών, η Ένωση Κώων, η Ένωση Καλυμνίων, ο Σύνδεσμος Καστελλοριζίων, η Ένωση Χαλκιτών, ο Σύλλογος Καρπαθίων, οι Αφοί Γιαννίδη, η Εταιρεία «ΛΑΒΑ», το Ξενοδοχείο PARK Αθηνών και η Πόπη Ρασητά-Χατζηνικολάου. Τους ευχαριστούμε και αντευχόμαστε.